

NOVOBYSTRICKÝ HLÁSNIK

ČASOPIS OBCE NOVÁ BYSTRICA

JANUÁR - FEBRUÁR 2025
ROČNÍK: XXXII

ČÍSLO: 1
CENA: 1 €

OBSAH

3	Príhovor starostu obce
4	Zápisnice zo zasadania Obecného zastupiteľstva
10	Z matriky obecného úradu
11	Oznam: zvýšenie ceny poplatkov za komunálny odpad
12	Plesová sezóna
14	Detské okienko
16	FS Bystrica
19	Futbal
20	Rozhovor s Lukášom Romaníkom

25	Turisti na potulkách
26	Rozhovor s Majkou Talapkovou
29	Jednota dôchodcov na Slovensku
30	S Bibi po svete
34	Záhradkári: ochutnávky
36	Kultúrne dedičstvo: cholvácky
38	Základná škola Nová Bystrica
48	Základná škola Vychylovka
50	Varíme s Dolinkou
52	Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok

Novobystrický hlásnik - dvojmesačník obce Nová Bystrica

Vydáva: Obecný úrad Nová Bystrica, 023 05 Nová Bystrica 657
IČO: 00314145. Telefón: 041/4397221, e-mail: info@novabystrica.sk

Dátum vydania: marec 2025

Zostavila redakčná rada: Mgr. Lenka Bisahová, Mgr. Anna Borisová, Ing. Iveta Heltková, Mgr. Elena Jančulová, PhDr. Marián Liščák, PhD., Mgr. Lenka Sýkorová, Ing. Klára Talapková
Grafická úprava: Mgr. Lenka Bisahová, Adam Chovanec
Jazyková korektúra: Ing. Iveta Heltková
E-mail: nbhlasnik@gmail.com

Registračné číslo časopisu Novobystrický hlásnik: EV 4033/10. ISSN 1339-1321

Redakčná rada si vyhradzuje právo výberu jednotlivých príspevkov, ich krátenie a upravovanie.
Neuverejnené a nevyžiadané príspevky nevraciam.

Grafické prvky použité v hlásniku pochádzajú z Freepik.com

PRÍHOVOR STAROSTU OBCE

Drahí spoluobčania,

s príchodom jari, v plnej sile pripravujeme realizáciu viacerých projektov v našej obci a preto by som Vás rád v krátkosti o niektorých poinformoval. Samozrejme každému projektu predchádzalo v príprave nesmierne množstvo práce celého tímu ľudí, pričom výsledok nie je nikdy zaručený. Dalo by sa povedať, že častokrát je šanca na úspech minimálna.

V tomto duchu sme v minulom roku podali viacero projektov v oblasti odpadového hospodárstva, výstavby voľnočasových objektov či detského ihriska. Ak by som mal byť konkrétny, naša obec získala dotáciu v sume 50 000 € na výstavbu detského inkluzívneho ihriska v programe „Ihrisko pre každé dieťa“. Poskytovateľom je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny. Detské ihrisko vyrastie na Mariánskom námestí v blízkosti kaplnky sv. Lazara, čím výrazne obohatí a doplní už stávajúce prvky pôvodnej oddychovej zóny.

S radosťou sme prijali správu o úspešnom schválení podaného projektu v rámci výzvy „Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry v obciach do 3000 obyvateľov“, vďaka ktorému vybudujeme nové multifunkčné ihrisko s umelou trávou v časti obce Vychylovka v areáli základnej školy. Výška získaného grantu je 133 196 €. Ak som spomínal podávanie projektov v oblasti odpadového hospodárstva, mal som na mysli úspešné schválenie projektov na nákup techniky a vybavenia potrebného pre zvýšenie efektivity pri zbere biologicky rozložiteľného odpadu (BRO). V tomto kontexte sme reagovali na výzvu environmentálneho fondu, boli úspešní a získali dotáciu na nákup nového traktora vo výške 100 000 €.

Pre komplexnosť riešenia zberu BRO sme uvítali výzvu Ministerstva životného prostredia, spracovali, podali projekt a plní očakávania obdržali správu o úspešnom prijatí projektu, čo v skratke znamená dotáciu 80 247,11 € na nákup malotraktora s vybavením a 4 ks veľkoobjemových hákových kontajnerov.

V neposlednom rade ma teší opätovný úspech pri podaní projektu Sadíme budúcnosť z Nadácie Ekopolis, kde sme po druhýkrát získali grant vo výške 3900€ na výsadbu ovocných stromov. Tentokrát bude výsadba s názvom „Sad u starých rodičov“ situovaná vo verejnosti prístupnej časti skanzenu vo Vychylovke. Toľko v krátkosti k niektorým projektom, ktoré nás čakajú v jarných mesiacoch tohto roka. Samozrejme v príprave sú viaceré menšie či väčšie projekty, o ktorých vás budeme priebežne informovať.

S prianím prežitia plnosti krásy jarných mesiacov Vás v úcte pozdravuje Jozef Kuric

ZÁPISNICA

zo zasadania Obecného zastupiteľstva v Novej Bystrici konaného dňa

24. januára 2025

Prítomní:

Starosta obce: Ing. Jozef Kuric

Členovia OZ: Ľubomír Griga, Jaroslav Kováč, Miroslav Masnica, Ing. Radovan Svitek, PhD., Ing. Ján Šteininger, PhD., Rastislav Šutiak

Neprítomní: Mgr. Peter Čierňava, Jana Huláková, Stanislav Kováč

Program:

1. Otvorenie zasadnutia obecného zastupiteľstva.
2. Určenie zapisovateľa zápisnice, návrhovej komisie a overovateľov zápisnice.
3. Správa o plnení uznesení.
4. Prerokovanie zmluvy o nenávratnom finančnom príspevku pre projekt s názvom „Triedený zber komunálnych odpadov v obci Nová Bystrica“.
5. Úprava rozpočtu.
6. Prerokovanie zámeny pozemkov.
7. Zabezpečenie realizácie projektu s názvom „Rozvoj odpadového a obehového hospodárstva v obci Nová Bystrica“.
8. Schválenie uznesení.
9. Záver.

Uznesenie č. 1/2025

A/OZ schvaľuje:

1. **Návrhová komisia:** Radovan Svitek, Ľubomír Griga, Jaroslav Kováč

Overovatelia zápisnice: Ján Šteininger, Miroslav Masnica

Zapisovateľ: Anna Chovancová

Návrhovú komisiu a overovateľov počtom hlasov 5 za schválenie z 5 prítomných poslancov.

Program dnešného zastupiteľstva bol doplnený o rokovanie ohľadom zámeny pozemkov a zabezpečenie realizácie projektu s názvom „Rozvoj odpadového a obehového hospodárstva v obci Nová Bystrica, číslo žiadosti 241629“ počtom hlasov 5 za schválenie z 5 prítomných poslancov.

2. Oprávnenosť Ing. Jozefa Kurica, starostu obce Nová Bystrica, štatutárneho orgánu žiadateľa/prijímateľa na podpísanie návrhu Zmluvy o poskytnutie NFP/ Dodatku k projektu s názvom „Triedený zber komunálnych odpadov v obci Nová Bystrica, kód NFP401202FPN9“ počtom hlasov 6 za schválenie zo 6 prítomných poslancov. Neprítomní poslanci: Jana Huláková, Stanislav Kováč, Peter Čierňava.

3. Zabezpečenie realizácie projektu s názvom „Triedený zber komunálnych odpadov v obci Nová Bystrica, kód NFP401202FPN9“ v súlade s podmienkami poskytnutia finančných prostriedkov z Ministerstva životného prostredia SR formou príspevku.

Zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie realizovaného projektu vo výške minimálne 8 % z celkovej sumy oprávnených výdavkov projektu 87.225,12 Eur. Zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov projektu z rozpočtu obce Nová Bystrica. Počtom hlasov 6 za schválenie zo 6 prítomných poslancov. Neprítomní poslanci: Jana Huláková, Stanislav Kováč, Peter Čierňava.

4. Zabezpečenie realizácie projektu s názvom „Rozvoj odpadového a obehového hospodárstva v obci Nová Bystrica, číslo žiadosti 241629“ v súlade s podmienkami poskytnutia finančných prostriedkov z Environmentálneho fondu formou dotácie.

Zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie realizovaného projektu vo výške minimálne 1 % z celkovej sumy oprávnených výdavkov projektu 100.000,00 Eur. Zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov projektu z rozpočtu obce Nová Bystrica. Počtom hlasov 6 za schválenie zo 6 prítomných poslancov. Neprítomní poslanci: Jana Huláková, Stanislav Kováč, Peter Čierňava.

5. Rozpočtové opatrenie č. 11, počtom hlasov 6 za schválenie zo 6 prítomných poslancov. Neprítomní poslanci: Jana Huláková, Stanislav Kováč, Peter Čierňava.

6. Rozpočtové opatrenie – presun rozpočtových prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu Základnej školy s materskou školou Nová Bystrica 686, 023 05 Nová Bystrica na originálne kompetencie na rok 2024, pričom sa nemenia celkové výdavky, a to nasledovne:

- **Materská škola** – 126.865,20 Eur
- **Školský klub detí** – 52.168,97 Eur
- **Centrum voľného času** – 11.447,70 Eur
- **Školská jedáleň** – 63.370,15 Eur
- **Základná škola (Deň detí)** – 253,06 Eur

Počtom hlasov 6 za zo 6 prítomných poslancov. Neprítomní poslanci: Jana Huláková, Stanislav Kováč, Peter Čierňava.

7. Prevod majetku, ktorého je obec Nová Bystrica, č. d. 657, 023 05 Nová Bystrica výlučným vlastníkom, LV č. 937 v k. ú. Nová Bystrica, a to:

- CKN 11337 – zastavaná plocha a nádvorie o celkovej výmere 1143 m².
- CKN 11028/3 – zastavaná plocha a nádvorie o celkovej výmere 365 m².
- Novovytvorený pozemok CKN 11172/6 – zastavaná plocha a nádvorie o celkovej výmere 178 m² podľa GP č. 01/2021 z pozemku EKN 11243/13. Všeobecná hodnota pozemkov obce, ktoré sa vymieňajú je vo výške 6.929,46 Eur v zmysle znaleckého posudku č. 94/2024 zo dňa 03. 12. 2024.

Za nehnuteľnosti pozemky parcelné čísla, ktoré sú vo výlučnom vlastníctve

Žilinského samosprávneho kraja, Komenského 48, 011 09 Žilina, LV č. 340 v k. ú. Nová Bystrica a to:

Novovytvorený pozemok CKN 10117/5 – zastavaná plocha a nádvorie o celkovej výmere 1359 m², podľa GP č. 114/2024 z pozemku CKN 10117/1. Všeobecná hodnota pozemku Žilinského samosprávneho kraja, ktorý sa vymieňa je vo výške 7.012,44 Eur v zmysle znaleckého posudku č. 94/2024 zo dňa 03.12.2024.

Z dôvodu osobitného zreteľa v zmysle § 9a ods. 15f zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obci v znení neskorších predpisov ako prevod vlastníctva pri zámene nehnuteľností v zmysle čl. 4 ods. 5/5 zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce Nová Bystrica č. 1/2023, počtom hlasov 6 za schválenie zo 6 prítomných poslancov. Neprítomní poslanci: Jana Huláková, Stanislav Kováč, Peter Čierňava.

8. Uznesenie OZ počtom hlasov 6 za schválenie zo 6 prítomných poslancov. Neprítomní poslanci: Jana Huláková, Stanislav Kováč, Peter Čierňava.

Ing. Jozef Kuric
starosta obce Nová Bystrica

Overovatelia: Miroslav Masnica, Ing. Ján Šteininger PhD.

Zapisovateľ: Anna Chovancová

ZÁPISNICA

zo zasadania Obecného zastupiteľstva v Novej Bystrici konaného dňa

27. februára 2025

Prítomní:

Starosta obce: Ing. Jozef Kuric

Členovia OZ: Mgr. Peter Čierňava, Ľubomír Griga, Jana Huláková, Jaroslav Kováč, Stanislav Kováč, Miroslav Masnica, Ing. Radovan Svitek, PhD., Ing. Ján Šteininger, PhD.

Neprítomní: Rastislav Šutiak – ospravedlnený

Program:

1. Otvorenie zasadnutia obecného zastupiteľstva.
2. Určenie zapisovateľa zápisnice, návrhovej komisie a overovateľov zápisnice.
3. Správa o plnení uznesení.
4. Schválenie žiadostí o dotácie na rok 2025.
5. Schválenie ceny za audit za rok 2025.
6. Rôzne.
7. Diskusia.
8. Schválenie uznesení.
9. Záver

Uznesenie č. 2/2025

A/OZ berie na vedomie:

1. Správu z kontroly č. 11/2024.
2. Správu z kontroly č. 1/2025.
3. Správu z kontroly č. 2/2025.
4. Správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Nová Bystrica za rok 2024.
5. Žiadosť Ľubomíra Grigu, bytom Nová Bystrica č. 779, 023 05 Nová Bystrica o platbu poplatkov (miestna daň) formou poštového poukazu.
6. Žiadosť Veroniky Hančinovej, bytom Nová Bystrica 605, 023 05 Nová Bystrica o pridelenie obecného nájomného bytu. Žiadosť bude zaradená do poradovníka.
7. Žiadosť Simony Bernátovej, bytom Hlinené 261, 023 54 Turzovka o pridelenie obecného nájomného bytu. Žiadosť bude zaradená do poradovníka.
8. Právna analýza pôsobnosti a postupu obce pri poskytovaní sociálnych služieb v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

B/OZ schvaľuje:

1. Návrhová komisia: Radovan Svitek, Janka Huláková, Jaroslav Kováč

- Overovatelia zápisnice: Peter Čierňava, Miroslav Masnica
- Zapisovateľ: Anna Chovancová
- Návrhovú komisiu a overovateľov, počtom hlasov 8 za schválenie z 8 prítomných poslancov.
- Program dnešného zastupiteľstva, počtom 8 hlasov za schválenie z 8 prítomných poslancov.

2. Žiadosť Milana Kasáka a manželky Jozefíny Kasákovskej, bytom Platanová 3225/3, 010 07 Žilina o vydanie súhlasu s vybudovaním vodovodnej prípojky a zriadením vecného bremena na parcele č. CKN 10154/1 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 2467 m², schválené počtom hlasov 8 za schválenie z 8 prítomných poslancov.

3. Žiadosť Stanislava Halvoníka, bytom Korčekovia 1151, 023 05 Nová Bystrica o osadenie spomaľovačov na ceste k bytovkám v osade Korčekovia, počtom hlasov 8 za schválenie z 8 prítomných poslancov.

4. Zámer prenajať časť pozemku vo vlastníctve obce v k. ú. Nová Bystrica v predpokladanej rozlohe 1,5 m² pre spoločnosť GLS General Logistics Systems Slovakia s. r. o. z dôvodu hodného osobitného zreteľa podľa ustanovenia § 9aa ods. 2 písm. e) zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších právnych predpisov a v súlade s Článkom 5 ods. 3/6 („prenájom majetku na služby obyvateľom“) Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom Obce Nová Bystrica zo dňa 26. 9. 2023, počtom hlasov 8 za schválenie z 8 prítomných poslancov.

5. Zámer prenajať majetok obce Nová Bystrica v prospech žiadateľa Mikroregión Bystrická dolina, Stará Bystrica č. 537, a to pozemky/časti parciel:

- CKN č. 3601 o výmere 661,00 m²,
- CKN č. 3602 o výmere 679,20 m²,
- CKN č. 3603 o výmere 551,77 m²,
- CKN č. 3604 o výmere 525,84 m²,

v kat. ú. Nová Bystrica, z dôvodu hodného osobitného zreteľa podľa ustanovenia § 9aa ods. 2 písm. e) zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších právnych predpisov a v súlade s Článkom 5 ods. 3/6 („prenájom majetku na služby obyvateľom“) Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom Obce Nová Bystrica zo dňa 26. 9. 2023. Nájom pozemku bude slúžiť na stavbu s názvom: „Kompostáreň Bystrická dolina“ pre obyvateľov obce Nová Bystrica a obcí Mikroregiónu Bystrická dolina, ktorej výstavba a prevádzka prinesie udržateľnosť zdravého životného prostredia, ochrany prírody a vytvorenia zdravšej planéty pre budúce generácie, počtom hlasov 8 za schválenie z 8 prítomných poslancov.

6. Zmenu časti územného plánu obce v prípade parciel CKN č. 3601, CKN č. 3602, CKN č. 3603 a CKN č. 3604 v kat. ú. Nová Bystrica z plochy rekreácie a športovej vybavenosti na plochy priemyslu skladového hospodárstva, plochy občianskej vybavenosti a plochy HBV, počtom hlasov 8 za schválenie z 8 prítomných poslancov.

7. Cenu za audit za rok 2024 od Ing. Jozefíny Smolkovej, audítora č. licencie 232, Pittsburgská 9/29, počtom hlasov 8 za schválenie z 8 prítomných poslancov.

8. Dotáciu pre Úniu nevidiacich a slabozrakých Slovenska, sídlom Sekulská 672/1, 841 04 Bratislava vo výške 50 EUR, počtom hlasov 8 za schválenie z 8 prítomných poslancov.

9. Dotáciu pre Klub turistov Nová Bystrica, sídlo Nová Bystrica 1064, 023 05 Nová Bystrica vo výške 650 EUR, počtom hlasov 8 za schválenie z 8 prítomných poslancov.

10. Dotáciu pre Folklórny súbor Bystrica z Novej Bystrica, sídlo Nová Bystrica 56, 023 05 Nová Bystrica vo výške 1600 EUR, počtom hlasov 8 za schválenie z 8 prítomných poslancov.

11. Dotáciu pre základnú organizáciu Slovenský zväz záhradkárov O.J.Z. Nová Bystrica, sídlo Nová Bystrica, 023 05 Nová Bystrica vo výške 650 EUR, počtom hlasov 8 za schválenie z 8 prítomných poslancov.

12. Dotáciu pre základnú organizáciu Slovenského zväzu včelárov Stará Bystrica, sídlo Klubina 122, 023 04 Klubina vo výške 150 EUR, počtom hlasov 8 za schválenie z 8 prítomných poslancov.

13. Dotáciu pre TJ SLOVAN Nová Bystrica, pre mužstvá mládeže U15 a U13 vo výške 5500 EUR, počtom hlasov 8 za schválenie z 8 prítomných poslancov.

14. Dotáciu pre základnú organizáciu Jednoty dôchodcov Slovenka Nová Bystrica v zastúpení Mgr. Elena Jančulová – predseda, sídlo Nová Bystrica, 023 05 Nová Bystrica vo výške 250 EUR, počtom hlasov 8 za schválenie z 8 prítomných poslancov.

15. Dotáciu pre Občianske združenie Folklórneho súboru Dolinka v zastúpení Mgr. Elena Jančulová, sídlo Nová Bystrica 684, 023 05 Nová Bystrica vo výške 700 EUR, počtom hlasov 7 za schválenie, 1 hlas sa zdržal (Peter Čierňava) z 8 prítomných poslancov.

16. Dotáciu pre Hokejový klub Nová Bystrica, sídlo Nová Bystrica, 023 05 Nová Bystrica vo výške 650 EUR, počtom hlasov 6 za schválenie, 2 hlasy sa zdržali (Ján Šteininger, Peter Čierňava).

17. Preplatenie časti nákladov spojených s kúpou rezervoáru na pitnú vodu na základe žiadosti Františka Petreka pre osadu Vychylovka Podrycerová vo výške 700 EUR z pokladne obce Nová Bystrica, počtom hlasov 8 za schválenie z 8 prítomných poslancov.

18. Úpravu rozpočtu na položke 41-3-200-632006-001 na výšku 6300 EUR (DHZ Nová Bystrica 3150 EUR a DHZ Vychylovka 3150 EUR), počtom hlasov 8 za schválenie z 8 prítomných poslancov.

C/OZ neschvaľuje:

1. Žiadosť Jána Kuniaka bytom Nová Bystrica 1125, 023 05 Nová Bystrica o dlhodobý prenájom (15 rokov) pozemku/časti parcely v k. ú. Nová Bystrica č. CKN 9998/1:

- a. Variant umiestnenia č. 1, počtom hlasov 8 za neschválenie z 8 prítomných poslancov.
- b. Variant umiestnenia č. 2, počtom hlasov 3 za neschválenie (Jana Huláková, Peter Čierňava, Ján Šteininger), 1 hlas sa zdržal (Ľubomír Griga), 4 hlasy proti neschváleniu (Miroslav Masnica, Jaroslav Kováč, Stanislav Kováč, Radovan Svitek), potrebná nadpolovičná väčšina.

2. Dotáciu podľa predloženého návrhu Centra sociálnych služieb Horelica, sídlo Horelica 107, 022 01 Čadca, počtom hlasov 5 za neschválenie (Ján Šteininger, Radovan Svitek, Miroslav Masnica, Jaroslav Kováč), 3 hlasy proti neschváleniu (Jana Huláková, Ľubomír Griga, Stanislav Kováč).

D/OZ poveruje:

1. Starostu obce o riešenie situácie s aktualizáciou územného plánu obce Nová Bystrica v k. ú. Nová Bystrica, počtom hlasov 8 za poverenie z 8 prítomných poslancov.
2. Starostu obce podľa predloženého návrhu zabezpečiť činnosti spojené so získaním podpory od Štátneho fondu rozvoja bývania - Obnova bytových budov č. 1053; 1125; 1126, 023 05 Nová Bystrica, počtom hlasov 8 za poverenie z 8 prítomných poslancov.

3. Starostu obce preverením podmienok získania úveru z environmentálneho fondu na pokrytie nákladov spojených s:
- Vypracovaním projektovej dokumentácie na dobudovanie vodovodu a kanalizácie v obci Nová Bystrica.
 - Vypracovaním projektovej dokumentácie pre obnovu obecných bytových domov.

počtom hlasov 8 za schválenie z 8 prítomných poslancov.

Ing. Jozef Kuric
starosta obce Nová Bystrica

Overovatelia: Miroslav Masnica, Mgr. Peter Čierňava
Zapisovateľ: Anna Chovancová

Termíny uzávierok Novobystrického hlásnika sú: február do 23., apríl do 24., jún do 24., august do 25., október do 25., december do 25. Redakcia si vyhradzuje právo výberu, úpravy a krátenia príspevkov, nevyžiadané sa nevracajú.

Cenník inzercie je pre obyvateľov a firmy z Novej Bystrice:

- Riadková inzercia: 0,30 € – 0,40 € za riadok
- Plošná inzercia: 1,50 € – 5,00 €

Pre inzerentov mimo Novej Bystrice:

- Riadková inzercia: 0,60 € – 0,80 €
- Plošná inzercia: 2,00 € – 10,00 €

Bezplatná inzercia v sekcii „Predám, kúpim, vymením, darujem“ platí len pre darovanie.

Inzeráty posielajte na nbhlasnik@gmail.com alebo doručte na Obecný úrad v Novej Bystrici.

OZNAM

zvýšenie ceny poplatkov za komunálny odpad

Drahí spoluobčania.

Tak ako to už v živote chodí, nový rok je vždy spojený s očakávaním nových zmien. Nie vždy sú však všetky zmeny príjemné. K nepríjemným zmenám rozhodne patria zvýšené náklady na bežný život. Dovoľte mi, aby som v jednoduchosti vysvetlil jedno takéto zvýšenie, ktoré sa v tomto roku dotkne každého z nás. Je to zvýšený poplatok za odvoz komunálneho odpadu, teda TKO.

Slovenská legislatíva prijala nariadenie o takzvanej Mechanicko-biologickej úprave TKO a to k 1. 1. 2025. V praxi to znamená, že na skládku nesmie byť uložený komunálny odpad, ktorý by touto úpravou neprešiel, čo má samozrejme za následok vyššie náklady skládok, vyvolané touto úpravou.

Vláda taktiež schválila vyššie poplatky za skládkovanie a v neposlednej rade ceny ovplyvňuje aj nová sadzba DPH. Všetky tieto atribúty majú za následok súčasnú úroveň poplatku za TKO, ktorý je v tomto roku v našej obci na úrovni 40 €/osoba/rok. Dávam do pozornosti skutočnosť, že žiadna obec, či mesto nesmie na výbere poplatku za TKO „zarábať“, no nesmie ani dofinancovávať náklady spojené s TKO z rozpočtu obce. Príjem sa preto musí rovnať výdaju.

Uvedomujeme si potrebu zmeny aj v oblasti nakladania s odpadmi v našej obci. Z toho dôvodu pristúpime v mesiaci apríl k montáži čipov na nádoby TKO pre podrobné monitorovanie periodicity vývozov. Spomínané čipovanie nádob je prvým a nevyhnutným krokom k prechodu na vážený zber TKO a spravodlivejšiemu výberu poplatkov za TKO v roku 2026.

Pevne verím, že prechod na systém váženého zberu zvýši úroveň vytriedenia odpadu v našich domácnostiach. Verím, že nás samých prinúti precíznejšie triediť odpad, znížiť množstvo komunálneho odpadu a ušetriť financie v rodinnom rozpočte.

Ďakujem za porozumenie. S pozdravom Jozef Kuric.

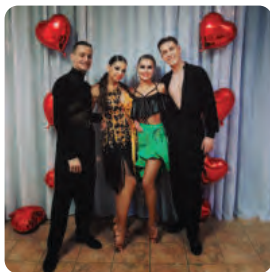

Plesová sezóna

S príchodom Nového roka sme sa pustili do príprav plesového obdobia. Ako dobre viete, naša obec je jediná v širokom okolí s takým množstvom plesov a vysokou účasťou našich občanov. To sa potvrdilo aj tento rok.

Netradične otváral plesovú sezónu Tradičný fašiangový ples obce Nová Bystrica, ktorý sa konal 1. februára. Pán starosta, Ing. Jozef Kuric, zahájil obecný ples slávnostným príhovorom, po ktorom nasledovalo prvé tanečné kolo. Po chutnej večeri nasledoval program, v rámci ktorého vystúpili profesionálni tanečníci Šimon a Mária, Tomáš a Adriana z klubu D-Dance.

Predstavili sa v dvoch vstupoch. V prvom predviedli tance štandardné ako waltz, tango, valčík, slowfox a quickstep. V druhom vstupe to boli tance latinskoamerické a to samba, čača, rumba, paso doble a jive. Bol to krásny umelecký zážitok. Tombola pridala do večera ešte viac napätia a očakávania. Každý hosť túžil odniesť si domov niektorú z veľkého množstva cien. Veľká vďaka patrí všetkým sponzorom a priateľom za krásnych 88 cien v tombole. Po vyhlásení tomboly pokračovala voľná zábava do skorých ranných hodín, kde nás zabával DJ Mikko. Celý večer bol nádhernou kombináciou zábavy, hudby a spoločenského života a pevne verím, že si ho všetci hostia užili.

Druhým plesom bola **Tradičná plesovo - fašiangová veselica**, ktorú organizovala **Školská rada Základnej školy s materskou školou Vychylovka** dňa 8. februára. Na plese hrala už skvelá hudobná skupina PRIMATOR zo Žiliny. Svojím bohatým programom určite pobavili všetkých hostí.

Tretím v poradí bol **Tradičný poľovnícky ples organizovaný Poľovníckym združením Vychylovka - Starý diel**, ktorý sa konal 22. februára. Po celý večer ich zabával DJ Shrek. O chutnom jedle a rôznych špecialitách z diviny nemusíme ani hovoriť.

Posledným, štvrtým plesom, ktorý uzatváral plesové obdobie, bol **Poľovnícky ples organizovaný Poľovníckym združením Brízgalky**, ktorý sa konal 22. februára. Skvelú hudbu im pripravil DJ Mikko a tak sa všetci bavili do skorého rána. Verím, že toto krásne obdobie plné zábavy si užili všetci hostia a už sa tešíme na budúci rok.

Ludová veselica spojená s pochovávaním basy

Fašiangy sú symbolom veselosti, zábavy, hodovania a pitia. Najveselšie obdobie roka strieda 40-dňový pôst, kedy sa ukončia všetky zábavy. Na poslednej zábave sa preto predvádza symbolické pochovávanie basy. Tento rok sa pochovávanie basy konalo dňa 1. marca a začínali sme o 19.00 hod. V priebehu večera si pre nás pripravili tanečné a hudobné pásma FS Bystrica z Novej Bystrice, LH Kováčovci, LH Potočiari, LH Starejší a ŽSS Dolinka. Počas celého večera nám hral DJ Mikko a o polnoci sme v sprievode masiek a vynikajúcej zábavy symbolicky pochovali basu.

Detský karneval sa konal nasledujúci deň 2. marca. O 14.00 hodine to v sále DK žilo farbami, smiechom a radosťou detí, ale i rodičov. Chcem vyzdvihnúť nápaditosť a šikovnosť rodičov pri tvorbe krásnych a originálnych masiek. Mali sme možnosť vidieť rôzne rozprávkové, filmové postavy, predmety, domáce spotrebiče, zvieratá, jedlo a podobne.

Pani učiteľky vyzvali masky na predstavenie sa a rozhodcom začala ťažká úloha. Po promenáde masiek sa deti zabávali tancom a čakali na rozhodnutie, na ktorom mieste sa umiestnili. Po sčítaní všetkých hlasov pristúpili pani učiteľky k vyhodnoteniu. Jednotlivé

masky boli prizvané na javisko a ocenené. Bolo veľkou radosťou zistiť, že na karnevale sa zúčastnilo 67 masiek. Tento rok sa zúčastnila aj jedna dospelá maska. Každý si odniesol malú cenu a pre zaujímavosť uvádzam prvé 3 miesta:

1. Lenka Švancarová
2. Ninka Držiaková
3. Branko Bisaha, Nala Boháčiková, Alžbetka Petreková, Natálka Priščová, Dorotka Kubaščiková, Anička Kuricová

CESTA ŠTYRMI ROČNÝMI ODOBIAMI

Počas roka sa mení príroda, zvieratká aj počasie. Pozorne sa pozri na obrázky v rámečku. Sú tam veci, ktoré sú typické pre jedno ročné obdobie. Ktoré to je? Zakrúžkuj správne ročné obdobie!

Jar Leto Jeseň Zima

Jar Leto Jeseň Zima

Jar Leto Jeseň Zima

Jar Leto Jeseň Zima

Autor: Mgr. Lenka Bisahová

Každé ročné obdobie prináša iné počasie. Pozri sa na obrázky a pomenuj, aké počasie vidíš! Pod každým obrázkom je prvé písmenko slova a niekoľko prázdnych políčok. Doplň správne písmenká.

O _ _ _ _

S _ _ _ _

S _ _ _ _

P _ _ _ _

V _ _ _ _

D _ _ _

D _ _ _

SÚŤAŽ: NAKRESLI SVOJE OBLÚBENÉ ROČNÉ OBDOBIE!

TVOJ OBRÁZOK MÔŽE BYŤ V ĎALŠOM ČÍSLE! ZAPOJ SA!

Máš svoje obľúbené ročné obdobie? Miluješ jarné kvety, letné slnko, jesenné farebné lístie alebo zimné snehové vločky? Zapoj sa do našej výtvarnej súťaže! Nakresli obrázok svojho najobľúbenejšieho ročného obdobia a získaj skvelé ceny!

Ako sa zapojiť?

Svoj výtvarný diel pošli najneskôr do **21. 4. 2025**

✉ E-mailom – odfoť svoje dielo a pošli ho na nbhlasnik.sutaz@gmail.com

Nezabudni pripojiť svoje meno, vek a kontakt!

Rok 2024 vo Folklórnom súbore Bystrica

kolied i veselých piesní pri dobrom (po)vianočnom punči. Začiatok februára sa niesol v znamení tradičného pochovávaní basy, ktoré si súbor zopakoval hneď dvakrát. Veselým programom najprv 4. februára 2024 potešil návštevníkov Múzea kysuckej dediny vo Vychylovke, o týždeň neskôr ukončil sezónu zábav na tradičnej fašiangovej ľudovej veselici v novobystrickom Kultúrnom dome (10. februára).

Po dlhšej pôstnej odmlke, počas ktorej prebiehali usilovné tréningy nového tanca i zaúčanie nových súboristov, sme kroje a krpce opäť oprášili až pri stavaní májov v Skanzene a na Mariánskom námestí v Novej Bystrici (1. mája). Začiatkom mesiaca

lásky nás čakala aj milá „povinnosť“ zablahoželať nášmu vedúcemu, Jankovi Jančulovi i jeho manželke Márii, ku krásnemu životnému jubileu. S úctou a radosťou sme prijali pozvanie zúčastniť sa oslavy (4. mája) a obdarovali sme prítomných všetkými tancami a piesňami, na ktoré sme si len spomenuli. Po váľaní mája (31. mája) nás čakalo dôležité vystúpenie v rámci Dní kultúry našej obce, kde sme 22. júna s veľkým úspechom verejne premiérovali nový tanec Trenčan. Solídne zvládnutú kondične i technicky náročnú choreografiu diváci ocenili nadšeným potleskom. Slávnostnú hodovú svätú omšu (23. júna) sme okrášlili spevom a hudbou. Len o týždeň neskôr sme k okrúhlym narodeninám blahoželali aj nášmu muzikantovi Stankovi Kováčovi (29. júna). Počasie prialo vydarenaj

Ako je už dlhoročným zvykom, nový rok 2024 začal pre Folklórny súbor Bystrica Jasličkovou pobožnosťou v kostole sv. Jána Krstiteľa (6. januára 2024). Pomaly utíchajúcu vianočnú atmosféru hudobné a spevácke zložky súboru opäť rozduchali muzikou a spevom vianočných

letnej oslavy pod holým nebom plnej smiechu, spevu a tanca. Minuloročné leto bolo o čosi voľnejšie, než býva zvykom, a tak sme po prvýkrát cez prázdniny vystupovali až 18. augusta na Beskydských slávnostiach v Turzovke. Úspešne sme odprezentovali scénické pásmo Čriepky ze svadby. V posledný augustový víkend sme nielen tancom a spevom, ale aj dobrotami prispeli k novému formátu Rozlúčky s letom v našej obci. Zemiakový rodinný festival (30. augusta) prilákal

vôňou obľúbených jedál i príslubom dobrej zábavy množstvo ľudí zo širokého okolia. Na svoje si pri hrách a súťažiach prišli deti i dospelí, všetci spoločne sme si pochutili na „podlesníkoch“, haluškách, hranolkách, pečených „zemkoch ze slaninu“ či „dupkaničke“, ktoré pripravovali jednotlivé spolky a kultúrne zložky obce, personál obecného úradu i

Základnej školy vo Vychylovke. Ani my, dievčatá a chlapci z Bystrice, sme sa nedali zahanbiť a od poobedia do neskorého večera sme vypekali, servírovali a ponúkali zemiakové jedlá, popritom sme si pravdaže aj zaspievali a zatancovali. V sobotu, 31. augusta, súbor začepčil nevestu a vypravdil novomanželov z Ochodnice do spoločného života. Spevom a muzikou sme nezabudli prísť sprijemniť ani d'akovnú svätú omšu za úrodu a jesennú Výstavu ovocia a zeleniny v KD (22. septembra). Posledné dve vystúpenia roku 2024 sa konali opäť v Múzeu kysuckej dediny. Ukážky z odprevádzania regrútov (6. októbra) sme prezentovali nielen návštevníkom múzea, ale aj divákovi TV JOJ. V rámci zimného nedeľného programu s názvom Advent na dedine (8. decembra) sme predviedli, ako v minulosti vyzeralo vymetanie domácností „luciami“ na sviatok sv. Lucie. S uplynulým rokom sme sa rozlúčili na tradičnom „Ukončení roka“, kde sme si zaspomínali, bilancovali a stanovili si nové ciele.

V roku 2024 participoval Folklórny súbor Bystrica spolu na dvanástich kultúrnych podujatiach doma i v okolitých obciach. Dievčenská spevácka zložka súboru s Miškom Kuricom a Jožkom Kuricom začepčila desať neviest a teší sa aj na tohtoročné svadby. Ku kolektívu sa pridalo osem nádejných – tu bolo nájdenejších, podľa mňa tam má byť nádejných tanečníkov a jeden nový tanečník, čo považujeme za mimoriadne potešujúce. Radi by sme aj touto cestou povzbudili ďalších milovníkov folklóru, aby sa k nám neváhali pridať. A napokon najradostnejšie správy – novými

ratolesťami súboru sú naše tohtoročné novorodeniatka Amélia Kováčová, Juraj Mihálik a Júlia Radôšťanová.

Do nového roku 2025 praje Folklórny súbor Bystrica všetkým svojim priaznivcom veľa zdraru!

*Be. Aneta Ficková,
DiS. art*

DOM KULTÚRY NOVÁ BYSTRICA

DIVADELNÝ SVET
DUŠO TRULO
6. APRÍL (NEDEĽA)
16:00 HOD.

VSTUPNÉ: 3,-€

FUTBAL

Dňa 17.01.2025 sa uskutočnil galavečer SsFZ, na ktorom sa vyhlasovala jedenástka roka a oceňovali sa aj mládežnícke talenty sezóny 2023/2024. Veľký úspech dosiahol aj náš hráč Lukáš Romaník, ktorý si prevzal ocenenie ako mládežnícky talent roka 2024. Lukášovi k oceneniu gratulujeme a prajeme do ďalšej kariéry pevné zdravie a veľa ďalších úspechov!

V nedeľu, 19.01.2025 sme sa zúčastnili halového futbalového turnaja v Pratexe v Čadci. V našej skupine sme porazili Neslušu 5:2, Zborov 5:2, podľahli Čiernemu 2:5, porazili Vysokú nad Kysucou 6:4 a Svrčinovec 7:0. Keďže v ďalšom priebehu turnaja stratili body aj chlapci z Čierneho, o našom druhom mieste rozhodol pri rovnosti bodov vzájomný zápas. Domov si vezieme aj cenu pre najlepšieho hráča turnaja, ktorým sa stal Lukáš Romaník.

ROZHOVOR S LUKÁŠOM ROMANÍKOM

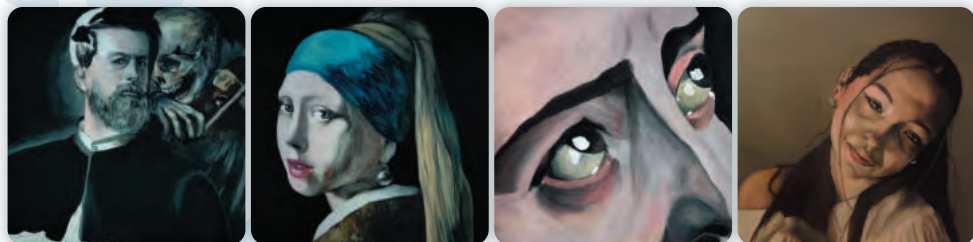
Pripravili sme pre našich čitateľov krátky rozhovor s mladým talentovaným futbalistom Lukášom Romaníkom, ktorý si za minulý rok – za svoje úspechy, 38 gólov v sezóne, prevzal cenu v kategórii Mladé talenty U15. Toto ocenenie si prevzal na Galavečeri SzFZ (Stredoslovenský futbalový zväz) vo Zvolene, ktorého záznam si môžete pozrieť tu, približne v 29:30 minúte:

Lukáš, predstav sa, prosím, našim čitateľom, ktorý ročník navštevuješ, aké sú tvoje obľúbené predmety?

„Som žiakom deviateho ročníka na tunajšej základnej škole. Keďže predmety sú v tomto ročníku už omnoho ťažšie, k obľúbeným patrí hlavne dejepis a samozrejme telesná výchova.“

Viem, že všetku energiu nedávaš len do futbalu! krásne maľuješ, čo ťa vedie k tejto záľube a čo Ťa baví viac??? Futbal? Maľovanie?

„Maľovanie považujem skôr za „bokovku“ 😊, je to také moje odreagovanie sa. Moju lásku k futbalu to tak - či tak neprekoná!“

Kedy si zistil, že Ťa to s loptou baví?

„S loptou ma to bavilo už od malička, na konkrétny vek si nespomínam!“

Ako dlho sa futbalu venuješ aktívne? Odkedy patríš do TJ Slovan Nová Bystrica?

„Futbalu sa aktívne venujem už viac ako 5 rokov, ako som nastúpil v TJ Slovan Nová Bystrica, teda od roku 2019.“

Aké ocenenie je pre Teba to najkrajšie, najhodnotnejšie?

„Najväčšiu hodnotu má pre mňa ocenenie "11-ka roka 2023/2024", pretože toto ocenenie sme dostali len jedenásti hráči z celej tisícky hráčov.“

Kam budú Tvoje kroky smerovať po skončení ZŠ? Akú strednú školu si si vybral?

„Prihlášku som si podal na Strednú priemyselnú školu stavebnú v Žiline. Sám som zvedavý, ako to celé dopadne.“

Budeš sa futbalu venovať aj naďalej? Kam by si to chcel „dotiahnuť“?

„Samozrejme sa chcem a aj budem futbalu venovať naplno, zatiaľ som bral futbal ako záľubu, kam to až „dotiahnem“, to ukáže život, nechávam to osudu.“

Ďakujem Ti Luky za rozhovor a želám Ti do života len to najlepšie, nech využiješ svoje talenty, ktoré určite ocenia aj naši čitatelia, vo svoj prospech, ale nech robia radosť aj nám ostatným

Držíme Ti prsty na prijímačkách a takisto na novej škole nech sa Ti darí!!!

Ing. Iveta Heltková

Spomienka na Orlické hory

Krajina malebných lesov a lúk, mierne kopce popretkávané turistickými, bežkárskymi a cyklistickými trasami to sú Orlické hory. Nenápadne schovávajú prírodné skvosty, kultúrne pamiatky a trpezlivo čakajú na ľudí, aby ich objavovali. My sme opäť neodolali a zavítali sme do tohto majestátného kraja už po druhý krát. S Veronikou, majiteľkou chaty Bedřichovka, sme si urobili podrobný plán, čo by sme chceli vidieť v srdci tohto čarovného a pokojného miesta.

V piatok sme vyrazili hneď ráno, aby sme už poobede navštívili pútny kostol Nanebovzatia Panny Márie v Neratove. Kostol je krásny nielen po duchovnej, ale aj architektonickej stránke. Postavený bol v roku 1733 vedľa liečivého prameňa. Začali tu prúdiť húfy pútnikov a od 18. storočia sa tu udialo približne 400 prípadov zázračného uzdravenia. Tragické obdobie pre kostol nastal v 1. polovici 20. storočia, kedy bol na konci 2. svetovej vojny zasiahnutý strelou červenej armády a rozsiahlo poškodený ničivým požiarom. S odsunom sudetských Nemcov, obyvateľov Neratova odišiel i posledný farár a kostol chátral. Až po roku 1989 sa začalo s opravou kostola, o ktorú sa významne zasadil pán farár Josef Suchár. Ten presvedčil niektorých ľudí, aby sa vrátili do Neratova, hlavne mladé rodiny, ktoré si zobrali do pestúnskej starostlivosti i opustené deti z detských domovov. V roku 1992 vzniklo Občianske združenie Neratov, ktoré sa zameriavalo nielen na obnovu kostola, ale aj na pomoc pestúnskym rodinám, zdravotne znevýhodneným ľuďom prostredníctvom chráneného bývania a chránených dielní. Zásluhou tohto občianskeho združenia je dnes kostol kompletne zrekonštruovaný zvonku i zvnútra a môže sa pyšiť presklenou strechou, ktorá je unikát. V nadväznosti na pohnuté osudy kostola i celého regiónu tvorcovia interiéru pristúpili k pútnemu miestu ako k priestoru zmierenia. V tomto duchu sa niesla aj celá atmosféra v kostole. Éterické anjelské krídla, slnečné svetlo po búrke prúdiace presklenou strechou a naša modlitba rozliehajúca sa kostolom umocňovala náš pocit výnimočnosti tohto miesta. Po hlbokom duchovnom zážitku sme sa presunuli do remeselného pivovaru, ktorý je v tesnej blízkosti kostola. Mini pivovar v srdci Orlických hôr vyrába pivo Prorok.

Varí sa zo žateckého chmelu a hanáckeho sladú. Stále berie vodu zo spomínaného liečivého prameňa a nám o to viac chutilo. Nabité zážitkami a opojení príjemnou únavou sme sa presunuli na chatu Bedřichovka, kde nás čakal spoločenský večer v duchu 70. rokov. Alenka Chmúrová pripravila hudbu a my sme sa nahodili do módy týchto bláznivých rokov. Urobili si módnu prehliadku, ktorá plynulo prešla do veselej diskotéky, kde ste mohli vidieť Bee Gees, ABBA alebo Boney M.

Nasledujúci celý deň sa niesol v duchu turistiky. Vybrali sme sa na najvyšší vrch Orlických hôr Velká Deštná (1115 m). Počasie nám prialo, príjemne svieži vzduch v nedotknutých horách nás hnal na samotný vrchol, ktorý je korunovaný krásnou 19- metrovou rozhľadňou. Tvoria ju oceľová konštrukcia obložená drevom. Sú z nej krásne výhľady na Rychnovsko, poľské Stolové a Bystřické hory, Králický Sněžník, Krkonoše a Ještěd. Z rozhľadne sme sa už tešili na Masarykovú chatu, ktorá sa nachádza na hrebeni Šerlichu (1019 m). Chata bola postavená v roku 1925 Klubom Československých turistov z Hradca Králové a slúži dodnes. Počas 2. svetovej vojny tu bývali rodiny fašistických pohlavárov, zotavovali sa tu ranení piloti a bolo tu stredisko Hitlerjugend. Po výdatnom občerstvení sme sa vydali príjemným chodníkom na našu chatu Bedřichovku. Prechádzali sme cez Národnú prírodnú rezerváciu Trčkov, ktorá sa pyší 150 rokov starým lesným porastom. Kochali sme sa chodníkom, ktorý lemovali impozantné jedle, smrek, buky a javory. Viacerí sme sa zhodli, že takto podobne to vyzeralo aj v našich horách tak zhruba pred 30-timi rokmi. Všade čisto, poriadok a pokoj, ktorý vyúsťoval do rozľahlých lúk, ktoré kedysi početne obrábali obyvatelia Bedřichovky. Pôvodní obyvatelia boli nemeckého pôvodu, ktorí začali osídľovať Orlické hory od 16. storočia. Oblasť bola známa sklárstvom, keďže tu od roku 1825 stála sklárska huť. Obyvatelia boli sklári, drevorubači a roľníci. Sklárska huť bola zatvorená koncom 50- tých rokov 20. storočia po odsune nemeckého obyvateľstva, kedy tu ešte pracovalo okolo 300 robotníkov. Produkovala tabuľové sklo, poháre, fľaše a duté sklo. Huť bola nakoniec zbúraná a dôkazy o tom, že tu kedysi stála sú badateľné dodnes. Na lúčach môžete i dnes bez väčšej námahy nájsť črepy farebného skla. Aj my sme našli neuveriteľné kusy, ktoré sa objavujú takmer všade po odkrytí vrchnej časti pôdy. Po výdatnej turistike sme si ešte večer zacvičili Cvičme v rytme a vypočuli si šarádu vtipov, ktorá nám spôsobila „svalovicu“ na brušných svaloch.

V nedeľu sme sa po raňajkách rozlúčili s majiteľkou chaty Veronikou a tešili sa na ďalší bod nášho výletu a to Tvrz Haničku. Tvrz sa dá preložiť aj ako pevnosť. Tvrz Hanička patrila do systému predvojnového opevnenia vybudovaného v 30- tých rokoch minulého storočia na obranu proti rozpinajúcemu sa Nemecku.

Československo bolo najviac ohrozený štát, pretože nemecké obyvateľstvo v pohraničí sa dožadovalo pripojiť k nemeckej ríši. Úzky a pretiahnutý tvar vtedajšej Československej republiky predstavoval 1 545 km hraníc s Nemeckom. Z toho dôvodu vznikol mohutný systém železobetónového opevnenia po vzore francúzskej Maginotovej línie. Toto opevnenie malo udržať prvý nápor nepriateľa, až do príchodu spojeneckých vojsk. Celú líniu malo upevňovať 15 pevností. Do roku 1938 bolo vybudovaných 5 pevností, medzi ktorými bola aj pevnosť Hanička. Po prijatí Mníchovskej dohody CSR musela celé opevnenie bez boja odovzdať nemeckému vojsku. Celá prehliadka útrobnými podzemnými chodbami trvala viac ako hodinu, kde sme dostali podrobný výklad o tom, ako to malo fungovať, ak by Československo napadla nemecká armáda. Bolo to veľmi poučné a vzbudzujúce rešpekt najmä zo zbraní, ktoré tu mali byť osadené. Už k tomu však nedošlo vzhľadom na historický vývoj. Po vyčerpávajúcej prehliadke v lesnom teréne sme sa už tešili na výdatný obed na Orlickej chate Rampušák. Objednali sme si ako inak sviečkovú, ktorá bola fantastická. Porcia bola tak obrovská, že sme už nemuseli ani večerať. Keďže z chaty bol východiskový bod na turistický chodník Zemská brána, nemohli sme si nechať ujsť túto krásnu prechádzku, ktorá viedla korytom rieky Orlice. Je to vraj najkrajší úsek Divokej Orlice, ktorá vyhlíbla romantické údolie. Obrovské balvany rôznych tvarov lemuju oba brehy malebného riečiska. Orlicu pretína pašerácka lávka, pozdĺž toku objavíte staré guľometné hniezdo a môžete vidieť Ledříčkovu skalu vysokú 15m. Je v nej malá jaskyňa, kde mal podľa povesti žiť lúpežník Ledříček, ktorého volali tiež „Českým Jánošíkom“. Nachádza sa tu tiež jednooblúkový kamenný most postavený českými a talianskymi kamenármi v rokoch 1901-1903. Na ňom skončil i náš výlet týmto neskutočne krásnym krajom.

Orlické hory sú prírodne bohatým krajom s množstvom zaujímavostí. Prijemné chodníky medzi mohutnými stromami a rozľahlé lúky tiahnuce sa širokými malebnými údoliami pretínajúce štátnu hranicu s Poľskom vyžarujú neskutočný pokoj napriek krutej histórii, ktorá postihla tento kraj. Takmer 3 milióny nemeckého obyvateľstva muselo opustiť Sudety v priebehu rokov 1945 – 1947 na základe Benešových dekrétov, ktoré mali byť zárukou toho, aby sa história už nikdy viac neopakovala. Veľa obyvateľov bolo zvrhnutých so zemou a tie ktoré ostali stali došidľovali už ľudia z Československej republiky i zahraničia. A tu narážam na našu spätosť so Sudetami, pretože aj naši ľudia z Kysúc v 50-tych rokoch zaujali prázdne miesta po Nemeckom obyvateľstve. Rodiny sa rozdelili, ale hojne navštevovali i napriek vzdialenosti ktorá ich delila. Po rokoch sa nad týmto krajom zvaným Sudety rozlieva pokoj a zmierenie. Tak ako tomu bolo kedysi, keď ešte nemecké obyvateľstvo s českým svorne spolu nažívali hospodársky i kultúrne. Dnešní obyvatelia s hlbokou úctou prístupujú k nedávnej histórii a snažia sa pozdvihnúť tento kraj s veľkou citlivosťou k prírode a ľuďom, ktorí tento kraj zveľadľovali. My si môžeme z toho celého brať pozitívny príklad a motiváciu, že všetko sa dá, keď sa chce. Stačí sa presvedčiť osobnou návštevou tohto nevšedného kraja.

Pod'akovanie: prameň Dvojistá voda

Trasou z Vychylovky U Šudov, cez Príslop k strmému výstupu na Rycierovú horu - druhý najvyšší vrch Kysúc (1226 m), sa dostanete k zrekonštruovanému prameňu Dvojistá voda. Nemôžete ho minúť, ak pôjdete po značenom turistickom chodníku. O rekonštrukciu sa zaslúžili dvaja naši členovia a to Cyril Vakula a Pavol Belák. Spoločným úsilím vymurovali základňu, na ktorú položili drevenú konštrukciu so strieškou. Keďže sa jedná o prameň, ktorý vyteká do dvoch strán, naši architekti k tomu prispôsobili i samotné vyústenie, ktorý smeruje do dvoch strán. Môžete si naplniť vynikajúcu vodu ako z poľskej, tak i zo slovenskej strany. Slávnostné otvorenie, ktoré sa konalo 11. augusta v minulom roku, sa nezaobišlo okrem strihania pásky a príhovorov bez občerstvenia, ktoré pripravili samotní stavitelia. Vyvrcholením bol slávnostný prípitok všetkých zúčastnených turistov s priezračnou vodou z prameňa, ktorá nás neskutočne osviežila. Tóna bukovej hory, ktorá prameň obklopuje ju vie vychladiť na tú správnu teplotu. Dúfame, že ju turisti budú vedieť oceniť najmä v horúcom letnom období. Po príjemnom a veselom posedení pri prameni sme pokračovali na Przegibek, kde nás čakal nielen pokrm pre telo, ale i ducha. V Kaplnke Povýšenia Svätého Kríža sme sa zúčastnili svätej omše, ktorá bola slúžená aj za nás turistov. Po omši s vďakou v srdci sme nasýtili aj svoje telo vynikajúcim gulášom, ktorý navarili poľovníci pod taktovkou Justína Šadibola, ktorý ochotne zastrešuje celé občerstvenie tu na Przegibku už niekoľko rokov. Touto cestou ďakujeme jemu, jeho rodine a priateľom, že sa každý rok podujmú a všetko pripravujú. Vieme, že to vzhľadom na terén nie je jednoduché a o to viac si to vážime. My sme si po guláši ešte poležali v tieni s kávičkou, ktorú nám pripravila Monika Cabadajová. Tiež jej ďakujeme, pretože bez jej kávy si už nevieme predstaviť žiadnu túru. Po výdatnom občerstvení a oddychu sme už len zbehli do Brhlovho potoka, v ktorom sme si stihli vymáčať unavené nohy.

Každý rok sa tešíme na výstup na Rycierovú horu, ale tento rok to bolo niečo výnimočné. Máme novú zastávku, ktorú neobídeme nasledujúce roky. Je ňou prameň Dvojistá voda. Zaslúžili sa oň naši dvaja hore spomenutí turisti, ktorým patrí za to veľká vďaka. Nájsť v horách vynikajúci, osviežujúci prameň znamená pre smädného turistu hotový poklad. Veľmi sa tešíme, že my ho na našom turistickom chodníku máme a veríme, že výdatne posluží každému turistovi, ktorý sa zastaví.

PhDr. Monika Halvoniková

Rozhovor s Majkou Talapkovou

Ako si spomínaš na svoje detstvo v Novej Bystrici - Vychylovke. Aký moment ti najviac utkvel v pamäti?

Vo Vychylovke som prežila veľmi pekné detstvo, ktoré bolo spojené so starostlivosťou o mladších súrodencov. s úsmevom si spomínam na moment, keď sme s kamarátkou rýchlo ukolísali moju vtedy najmladšiu sestru, aby sme spolu mohli utiecť hrať sa na dvor. Oblúbenou bola hra na kraji cesty „škôlka“ a rôzne hry u „Feštra“, to bola taká opustená bývalá horáreň. V našom okolí bolo okolo 25 detí, bolo veselo a hrávali sme sa v rôznych skupinách. Zorganizované spoločné „letné olympijské hry“ bola úplná topka.

Čo ťa viedlo k rozhodnutiu zasvätiť svoj život duchovnému povolaniu a stať sa rehoľnou sestrou?

Odpoviem jednoducho. Ježiš ma zavolať, a tak som išla za ním. Jednoduchá odpoveď, ale cesta k povolaniu bola zložitejšia. Ako 20-ročná som na mládežníckom tábore prežila osobné obrátenie. Objavila som, že viera je o osobnom vzťahu k Pánovi, a tak som vstúpila do tohto vzťahu. Ježiš sa ma dotkol svojou láskou a ja som začala s ním komunikovať. Moje srdce sa rozhorelo. Chcela som patriť len Bohu. Modlila som sa za to, čo mám robiť a on ma viedol. Ako 22-ročná som odišla z domu za hlasom svojho srdca,

patriť Bohu navždy. 18 rokov som pôsobila v Čadci v laickom evanjelizačnom spoločenstve. Myslela som si, že ostanem slobodná vo svete do konca svojho života. Ale Ježiš klopľal a prihovárал sa môjmu srdcu a pozýval ma k úplnému darovaniu sa. Často som kľáčala na kolenách a prosila Ježiša, aby ma viedol a ukazoval mi, čo mám robiť. A viedol ma postupne krok po kroku.

Prečo si sa napokon rozhodla práve pre Kongregáciu školských sestier sv. Františka?

Bol to postupný proces hľadania a objavovania Božej vôle, ako som spomenula krok po kroku. Spomeniem jeden veľmi silný moment v tomto procese

rozlišovania. Keď som učila na Obchodnej akadémii v Čadci a sedela som sama v kabinete, modlila som sa a premýšľala o tom, čo ďalej mám robiť, vo svojom srdci som vnímala veľmi silné pozvanie skontaktovať sa so sestrami v Žiline, a tak som si ich „vygooglila“. To bol prvý kontakt a potom prešli ešte ďalšie dva intenzívne roky modlitieb, bojov a rozlišovania, pokým som vstúpila do formácie. Bola mi blízka charizma školských sestier – kresťanská výchova a formácia v duchu františkánskej chudoby v jednoduchosti sesterského života a tiež radostná služba chudobným.

V súčasnosti pôsobíš v rómskej komunite v Lomnicike. Čím ťa táto služba obohatila?

S ďalšími dvoma sestrami pôsobím v rómskej pastorácii. Pracujem v škole, kde učím deti náboženskú výchovu. Máme 1002 detí v ZŠ. Mám na starosti hudobnú kapelu, s ktorou pravidelne slúžime počas svätých omší alebo adorácii. Misia tu je náročná, ale zažívam tu veľa radosti a Božieho požehnania a som na tomto mieste veľmi šťastná. Pri mojej službe deťom, mladým a chudobným spoznávam svoje limity, ale môžem využívať aj dary, ktoré do mňa vložil Boh.

Čo považuješ za výzvy v práci s rómskou komunitou?

Som tu siedmy rok, mnohým veciam som sa naučila, ale veľa veciam stále nerozumiem. Učím sa s pokojom prijímať veci a skutočnosti, ktoré nemôžem zmeniť. Dôležité podľa mňa je milovať a dávať lásku a najväčšou výzvou pre mňa stále ostáva nechať Ježiša, ktorý ma tu poslal, aby svojim Duchom konal cezo mňa to, čo on chce vykonať na tomto mieste. Výzvou je tiež nenechať sa znechutiť, vedieť vždy nanovo začínať a kráčať v nádeji.

Aký je vzťah Rómov k viere a náboženským tradíciám. Ako sa prejavuje ich duchovnosť?

„ *Naši Rómovia sú všetci veriaci. Hoci viera je spojená niekedy so strachom a zachádza aj do povery. Sú viac citovejší. Idú do kostola, keď to tak cítia, keď to necítia, nejdú. Často mi povedia, keď spievame na svätej omši alebo adorácii: „Sestra, až mi tak do srdca išlo, až som plakala...“. Mladí sa radi a často spovedajú. Radi majú púte, procesie, krížovú cestu po dedine. Majú vo veľkej úcte kríž a Pannu Máriu. s radosťou oslavujú Vianoce, krsty, prvé sväté prijímanie detí. Nehanbia sa za vieru.*

Čo by si odkázala mladým, ktorí hľadajú svoje životné smerovanie? Ako im môže rehoľné povolanie priniesť naplnenie?

„ *Mladí, nebojte sa pýtať Ježiša, čo od vás chce a keď vás bude volať k úplnému nasledovaniu v zasvätenom živote, nebojte sa mu odpovedať a urobiť krok. On si vás povedie. Dôverujte Ježišovi a vedeniu jeho Ducha. Podľa mňa je tiež veľmi dôležité mať niekoho, ským budete zdieľať vaše otázky a bude vás prirodzišovaním sprevádzať.*

„ *Ako môže rehoľné povolanie prinášať naplnenie? Je to o živote s Bohom a živote v spoločenstve. A keďže Ježiš ma povolal, je to aj On a jeho milosť, pôsobenie, že ma tento život naplnia. Môžem to porovnať s tým, čo som žila dovtedy vo svete a tam v tom mojom srdci stále čosi chýbalo. Je dôležitá úprimnosť pred sebou a pred Bohom.*

„ *Rehoľný život je dar, ktorý som dostala a som zaň nesmierne vďačná.*

ZO JDS

Nová Bystrica

Je už dobrým zvykom a pravidlom, že nový kalendárny rok v našej organizácii začína výročnou schôdzou, kde sa všetci stretne a bilancujeme rok predchádzajúci. Vybrali sme si ako inak, pondelok 21. januára. Už v doobedňajších hodinách sme sa stretli v sále DK Nová Bystrica pri výzdobe a príprave stolov, pri zhotovení nástenky, na ktorú sme si dali fotky z našej činnosti. Všetci priložili ruku k dielu. Nielen ženy, ale aj naši mládenci priniesli koláčiky, obložené chlebíčky, očka. O chutný obed sa postarala pani kuchárka Šmehýlová.

Na úvod všetkých privítala predsedníčka Mgr. Elena Jančulová a privítala našich hostí - predsedníčku OO JDS Čadca pani Ďurišovú a starostu obce Ing. Jozefa Kurica. Boli sme všetci radi, že prišli medzi nás a aj svojou účasťou dali najavo, že im záleží na dobrom fungovaní našej organizácie. Počas roku 2024 sme pripravili 12 členských schôdzí,

6x sme sa boli kúpať v termálnych kúpaliskách, absolvovali sme 5 výletov po celom Slovensku, pripravili sme športové popoludnie, zúčastnili sme sa okresnej súťaže v stolnom tenise, tiež sme si zaspievali na dvoch akciách pripravených pre členov JDS v Čadci. To je len časť našich aktivít. Tento rok budeme pokračovať v plnení našich snov, ktoré sme v mladosti nestihli. Nezabudli sme d'akovným listom a malým darčekom odmeniť ani tých najaktívnejších členov. Po oficiálnej časti sme sa posilnili chutným obedom a spolu sme si aj zaspievali. V priateľských rozhovoroch sme pokračovali až do večera. Deň sa vydaril a opäť sa potvrdilo naše heslo – Kým žiješ, ži aktívne aj napriek prekážkam.

Ku dnešnému dňu máme 50 členov. Vieme, že v našej obci je veľa seniorov a preto ich srdečne pozývame medzi nás.

Mgr. Elena Jančulová

Prvé kroky našej organizácie JDS v novom roku viedli dňa 23. januára za kultúrou do DK v Čadci, kde sa konalo hudobno-zábavné vystúpenie spevákov z TV Šlager s názvom ŠLAGER PARÁDA. Tohto vystúpenia sme sa zúčastnili v hojnom počte. Počas celého programu vládla výborná nálada. Spoločne so spevákmi sme si zaspievali a aj sme sa zasmiali na vtipoch, ktoré medzi piesňami speváci rozprávali. Zabavili sme sa a domov sme odchádzali výborne naladení. Verím, že takýchto vystúpení bude počas roka viac.

Mgr. Elena Jančulová

12. február – Vlni sme navštívili viacero hradov a zámkov dokonca aj v Čechách. Tento rok začíname najbližším okolím a to návštevou Budatínskeho hradu a Betlehemu v Rajeckej Lesnej. Netreba chodiť ďaleko, treba sa zoznámiť aj s históriou miest, ktoré sú k nám najbližšie. Mnohí z nás sme už na Budatínskom hrade boli, ale veľmi dávno. Dnes sme boli prekvapení úžasnou rekonštrukciou celého objektu. Naš sprievodca nám veľmi prístupnou formou priblížil život v minulosti na hrade a veľmi fundovane nám predstavil aj bývalých majiteľov hradu. Celá prehliadka trvala zhruba 80 minút a veľmi rýchlo to ubehlo. Prehliadku sme ukončili vo veži, z ktorej bol úžasný výhľad na mesto Žilinu a okolie. V prizemí sme si ešte pozreli výstavu Naše drotárstvo a navštívili sme aj malú kaplnku, v ktorej sme si pozreli dobové obrazy. Myslím, že všetkým sa to veľmi páčilo, aj keď počasie bolo dosť nepríjemné. Lenže na hrade bolo teplúčko, majú tam vykurovanie vo všetkých priestoroch. Ak ste tam ešte neboli, môžem vám to len odporučiť.

Druhá zastávka bola v Rajeckej Lesnej. Tu nás očaril Betlehem, kde sa drevené figúrky pohybujú a radosť bola sledovať rôzne remeselnícke činnosti. Okrem toho visia na stenách sošky svätých a rôzne výjavy z ich života. Niektorí z nás navštívili aj kalváriu so štrnástimi zastaveniami. Pod ňou sa nachádza aj prameň vody, o ktorej

sa hovorí, že je liečivá. Kto mal fľaštičku, aj si nabral trošku vody pre zdravie.

Po celom dni sme boli unavení, ale spokojní a plní zážitkov z toho, čo sme videli. Aj táto časť výletu bola super a môžem všetkým len odporučiť.

Mgr. Elena Jančulová

S Bibi po svete: Himaláje, časť 2

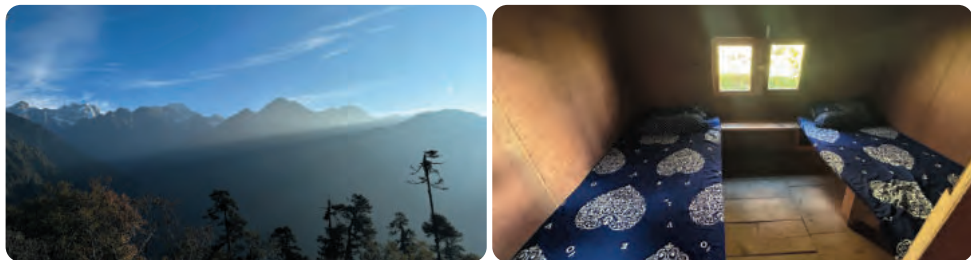
Po úspešnom pristátí v Lukle si vezmeme batožinu a ideme sa zoznámiť s nosičmi. Sú to mladí chalani, rastom veľmi nízki, pleť majú hladkú aj napriek vplyvom počasia, ktorým sú na trekoch vystavovaní, a čo je najdôležitejšie – vždy sa usmievajú a sú ochotní vám pomôcť. Jedna vec nás však veľmi odlišuje – naša výbava. Zatiaľ čo my máme tie najšpičkovejšie kúsky od známych značiek, oni sú oblečení veľmi jednoducho, ale o tom neskôr. V miestnej reštaurácii sa všetci spolu najem, niektorí z nás (vrátane mňa) si dajú dal bhat, tradičné nepálske jedlo, ktoré pozostáva zo „šošovícovej polievky“ (Dal) a „varenej ryže“ (Bhat) a je doplnené rôznymi druhmi zeleniny, zemiakov, či korenín. Tí, ktorí v Himalájach už boli, tvrdia, že sa dal bhatu čoskoro prejeme a nebudeme ho chcieť ani vidieť.

Prichádza moment, na ktorý sme sa všetci tešili. Opúšťame civilizáciu, ako ju poznáme, a ideme do oveľa jednoduchšieho sveta, v ktorom sa spomalil čas. Nemám nepálsku SIM kartu, príbuzným preto môžem odpisovať iba keď som na WIFI, ktorá na počudovanie vo väčšine ubytovaní už je. Aj tu pomaly začína presahovať moderný západný svet. Kráčame preč z mesta, chodník je príjemný, dal by sa prirovnať tomu, ktorým prechádzate v Tatrách, keď idete na Téryho chatu. Cestou sa stretávame s jakmi a mulicami, ktoré majú na chrbtoch všetko možné aj nemožné – potraviny, veľké sudy, plynové bomby, kusy nábytku. Dedinky spájajú práve tieto cestičky, ktoré sa kľukatia krajinou, cesty sú málokde.

My, cudzinci, to vnímame ako obrovské čaro, žiadne asfaltové cesty a trúbiace autá, iba pokoj a cinkanie zvončekov jakov. Má to však aj svoje nevýhody, o ktorých sme

sa rozprávali s nosičmi. Keď niekto ochorie v ťažko dostupnej dedine, môže trvať aj tri dni, kým tam dorazí doktor. Školy sú iba vo väčších mestách, takže deti, pokiaľ bývajú bližšie, každý deň dochádzajú (čítajte: kráčajú 2 – 3 hodiny chodníkom, ktorý je často zablatený, klzký, strmý, do mesta a potom 2 – 3 hodiny domov), alebo sa musia na istý čas odsťahovať do mesta, čo je pre rodinu finančne náročné. Naším prvým cieľom je dedinka Paiya. Dorazíme tam za tmy, čo je dosť nečakané, naše dnešné tempo nebolo bohviečo. Asi sme boli ešte stále uchvátení z toho, kde sa nachádzame, a preto sme nemali pocit, že sa musíme niekde náhliť.

Ubytovanie zahŕňa jednu väčšiu chatku, ktorá ma veľmi jednoducho vybavené izby – posteľ s matracom, stolík a dokonca perina a vankúš. Tie nepotrebujem, lebo budem spať v spacáku, vonku síce ešte nemrzne a cez deň sme kráčali v tričku s krátkym rukávom, chalani dokonca v kraťasoch, no v noci je zima a cez špáry prefukuje vietor. Je to však jedno z tých komfortnejších ubytovaní, ktoré si musím vážiť. Dokonca máme vnútri aj toaletu, väčšinou býva vonku. Pod toaletou myslím dieru v zemi, ktorú zalejete vodou v sude, ktorý je vždy vedľa nej. Spoznáme sa s novými ľuďmi – poľskou skupinou, ktorá tiež mieri na Mera Peak a ktorá sa čoskoro stane našou spriaznenou partiou, keďže väčšinou budeme ubytovaní na rovnakých miestach. Aj ich vedúca je žena. Oslovujú ju pani kierowniczka, čo nás vždy rozosmeje, preto sme im museli vysvetliť, čo je na tom také vtipné. Dôjde k malej nehode – pes našej domácej sa pobije so susedovým a ten ho pohryzie.

Rana krváca a tu už prichádza na rad naša doktorka Majka, ktorá niekde v tom vzdialenom svete operuje mozgy ako na páse. Spojí sa s doktorom z poľskej skupiny a spoločne zašijú havku, ktorý je z toho šokovaný možno dodnes. Podľa mňa sa z tohto príbehu stala miestna legenda, ktorú domáci dodnes rozprávajú pocestným. Platí tu jednoduché pravidlo: najteplejšie miesto je pri pecku v hlavnej miestnosti, no keď sa domáci odoberú spať (čiže okolo ôsmej – deviatej), musíme ísť aj my a teplo nájdeme len vo svojom spacáku. Ráno je nádherné. Až teraz vidíme vrcholky vzdialených hôr,

ktoré pokrýva vrstva snehu. Poriadne sa nadýchnem a som vdáčná, že tu môžem byť. Urobím pár fotiek na fotoaparát, ktorý tak neúnavne vláčim so sebou.

Po jednoduchých raňajkách, pretože všetko je tu jednoduché, a to ma núti zamyslieť sa nad našou konzumnou spoločnosťou, ideme ďalej. A ďalej. A ďalej. Kráčame prudko hore a dolu, dychčíme, zápasíme sami so sebou. Ešte stále sa nachádzame v relatívne príjemnej nadmorskej výške, okolo 3000 m n. m. a s dýchaním nemáme problémy. Tento trek zatiaľ nie je veľmi vyhľadávaný a obľúbený ako Everest Base Camp alebo Manaslu Circuit Trek, takže stretávame minimum ľudí, čo je super. Občas zaostanem za skupinou a vychutnávam si, že som sama tak ďaleko od všetkého. Hlavu mám čistú a problémy, ktoré ma trápili doma, sú teraz iba matnou spomienkou. Páči sa mi ten kolobeh – celé dni len kráčame, prideme na ubytovanie, najeme sa, zahráme sa spoločenskú hru, ideme spať. Moja partia je skvelá a neskutočne zábavná.

Tretiu noc sa ubytujeme v Ramailo Danda – nielenže tam nie je prístup k tečúcej vode, ale toalety sú vonku a noci začínajú byť chladnejšie. Keďže patríam medzi tých, ktorí musia ísť na toaletu ešte aj v noci, je to boj. Vstať z teplého spacáku – obliecť si bundu – dať si hrubé ponožky na nohy a čelovku na hlavu – vyjsť do zimy a ísť na miesto činu, kde musím vykonať potrebu v nie veľmi príjemnej polohe. Avšak ako dni plynú, stane sa to rutinou, ktorá mi príde úplne prirodzená. Keď nastane piaty deň, ocitneme sa v dedinke Kothe v nadmorskej výške blížiacej sa k 4000 m n. m., a práve tu sa začína skutočná ochutnávka Himalájí v podobe bolesti hlavy, sťaženého dýchania a znižujúcej sa hodnoty kyslíka v krvi. Začína ma extrémne bolieť hrdlo a hlava. Ide do tuhého.

Ochutnávka báboviek a degustácia miestnych odrod jablák

ZO SZZ Nová Bystrica dňa 11.1.2025 pripravila posedenie pri kapustnici spojené s ochutnávkou jablák a ochutnávkou báboviek. Šikovné záhradkárky upiekli 15 báboviek.

- 🍎 Emília Fulierová - orechovo-smotanová
- 🍎 Emília Fulierová - piškótová s orechmi
- 🍎 Zuzka Kubiková - jablkovo-škoricová
- 🍎 Štefánia Talapková - olejová
- 🍎 Mária Šadibolová - mramorová
- 🍎 Katarína Vaňovcová - orechová
- 🍎 Jana Huláková - čučoriedkovo-jablková
- 🍎 Oľga Kačeriaková - mascarpone-vaječný likér
- 🍎 Anna Varšavová - orechovo-banánová
- 🍎 Emília Chalupková - mramorová
- 🍎 Helena Fedorová - aspik
- 🍎 Zuzana Masnicová - piškótová
- 🍎 Katarína Čierňavová - domáci chlieb
- 🍎 Daniela Demeňová - orechová
- 🍎 Eva Prídavková - orechová

Najviac chutili:

- 1. miesto: Emília Fulierová - bábovka orechovo-smotanová**
- 2. miesto: Oľga Kačeriaková - mascarpone-vaječný likér**
- 3. miesto: Anna Varšavová - orechovo-banánová**

Degustáciu našich odrôd jablák viedol Ján Hulák. Ochutnávalo sa 17 odrôd jablák. Hodnotil sa vzhľad, chuť, vôňa, šťavnatosť dužiny, charakter šupky, chuť podľa sladkosti a kyslosti.

Takouto priamou ochutnávkou si môžeme vybrať ovocné stromy do našich záhrad, ktoré nám najviac chutia.

- 1. miesto Admirál**
- 2. miesto Gold Star**
- 3. miesto Orion**
- 4. miesto Rosana**
- 5. miesto Lucy**
- 6. miesto Sirius**

Degustácie sa zúčastnili aj odborníci zo Žiliny: Ján Majzel, Ing. Jozef Čerňanský a Vladimír Kucharčík, ktorí priniesli na degustáciu nové odrody jablák, čím nás presvedčili, že nám ešte veľa odrôd jablák v našich záhradách chýba.

Milého posedenia sa zúčastnili aj priatelia záhradkári zo ZO SZZ Rudina a ZO SZZ Ochodnica.

Tešíme sa na ďalší ročník ochutnávky báboviek a degustáciu jablák.

*Predseda ZO SZZ
Nová Bystrica
Jana Huláková*

Cholvárky: (Ne)zabudnuté pastierske obydlia

Cholvárky. Slovo, ktoré dnes pozná už len málokto, no kedysi bolo bežnou súčasťou života na Kysuciach. Tieto lokality s drevenými obydliami, neraz iba veľmi jednoduché drevené domčeky, nazývané šopy, slúžili pastierom a gazdom ako sezónne príbytky v letných mesiacoch. Nachádzali sa vysoko v kopcoch, až tam kde dnes mnohí ľudia chodia na turistiku. Mali jednoduchú, však dôležitú úlohu – poskytnúť miesto na prenocovanie pre zvyčajne mladých pastierov a ich dobytok, najmä kravičky.

Okrem kráv a oviec sa tam neraz chovali aj kozy, ktoré boli nenáročné a vydržali aj v drsnejších podmienkach. Aj keď dnes po nich ostali len spomienky, spadnuté drevenice, či prerobené chaty, v Múzeu kysuckej dediny vo Vychylovke si ich príbeh môžete prísť oživiť v niektorých dreveniciach.

Deti ako pastieri

Prekvapujúce však je, že v cholvárkoch nespávali len dospelí pastieri. Naopak, hlavnú prácu tu vykonávali deti, ktoré mali v tom čase od osem do pätnásť rokov. Mnohé rodiny posielali svojich synov aj dcéry na okraje lesov, či priamo do hôr, kde sa celé leto starali o dobytok. Dospelí sa venovali hospodárstvu doma, pričom deti boli od malička vedené k samostatnosti.

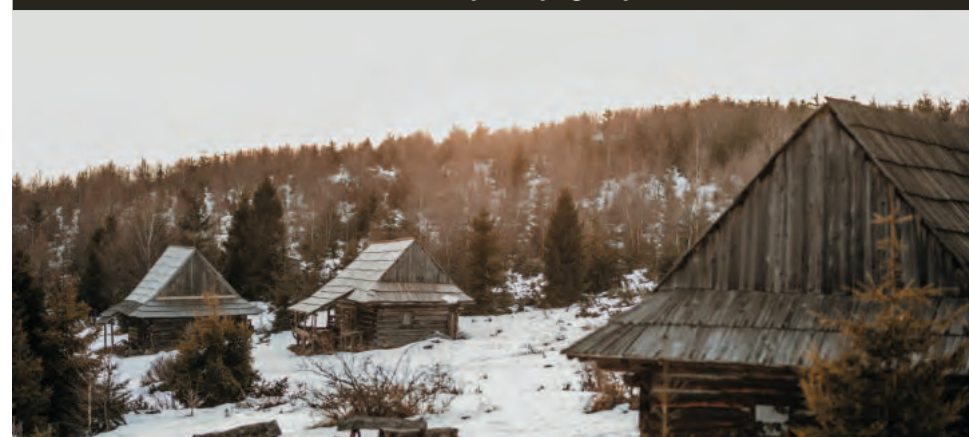
Títo malí pastieri trávili celé dni v prírode. Vstávali zavčas, hneď za svitania, aby vyhnali dobytok na pašu. Každý deň bol plný povinností, ale aj dobrodružstva a zážitkov, o ktorých vám možno starí rodičia neraz rozprávali. Zbierali lesné plody, hrali sa na lúkach a večer si pri ohni rozprávali príbehy a spievali si. Boli odkázané samy na seba a museli si poradiť v rôznych situáciách – od dojenia kráv a spracovania mlieka až po rôzne iné problémy, ktoré súviseli s dopravou mlieka domov, alebo s útekem kravičiek.

Život v cholvárkoch

Samotné šopy boli jednoduché – mali len jednu miestnosť, kde sa spalo na slame alebo drevených laviciach. Kuchyňu tvoril niekedy dokonca aj otvorený oheň, avšak zvyčajne jednoduchý šporhel, na ktorom sa varili jednoduché jedlá, ako zemiaky, huby, či obľúbené melené mrvane. Každý deň deti dojili dobytok a vyrábali mliečne produkty – kyšené mlieko, či maslo.

Napriek tvrdej práci však bola aj zábava. Deti si spievali, hrali sa s tým, čo bolo k dispozícii a vymýšľali si vlastné spôsoby, ako sa zabaviť. Dôležité bolo, že si pomáhali a navzájom sa učili starostlivosti o zvieratá a gazdovstvo.

Cholvárky - Brýzgalky

Prečo by sme nemali zabudnúť?

Cholvárky boli súčasťou tradičného spôsobu života, ktorý už dnes takmer vymizol. Väčšina detí si už nevie predstaviť, žeby leto trávili v kopcoch bez mobilu a moderných vymožeností. Napriek tomu je dôležité si tento fenomén pripomínať. Cholvárky sú fenoménom, ktorý nie je bežný vo svete a jeho hodnota spočíva v jedinečnej kombinácii kultúry, histórie, sebestačnosti pastierov a ich spojenie s prírodou.

Možno práve váš dedko alebo babka zažili detstvo v cholvárkoch – opýtajte sa ich a vypočujte si naozaj jedinečné príbehy z minulosti Novej Bystrice. Je nesmierne dôležité, aby sa cholvárky a spomienky na ne zachovali aj pre budúce generácie. Preto som sa tejto téme začal venovať v rámci vysokoškolského výskumu, no dal som si aj osobný cieľ nad rámec povinnosti – zachytiť čo najviac výpovedí o tom, ako sa v cholvárkoch žilo.

Ak si na ne spomínate práve vy, alebo poznáte niekoho, kto by mohol prispieť svojimi skúsenosťami, budem veľmi rád, ak sa mi ozvete na 0904 650 100. Veľmi rád prídem za vami urobiť krátky neformálny rozhovor. Budem Vám naozaj vďačný!

Adam Chovanec

ZÁKLADNÁ ŠKOLA NOVÁ BYSTRICA

CHODNÍČKOM DO PRÍRODY

V záujme rozvíjania environmentálnej výchovy ako súčasti rozvoja osobnosti detí zameranej na uvedomelé správanie sa k prírode a životnému prostrediu naša škola v roku 2023 zareagovala na výzvu MŽPSR a žiadosť o poskytnutie podpory formou dotácie vo výške 8000 € z Environmentálneho fondu ZVS bola schválená. Praktickú časť projektu s rovnomeným názvom Chodníčkom do prírody sme zrealizovali v roku 2024. Naším cieľom je rozvíjať nielen elementárne základy poznania prírody okolo nás, ale aj formovanie postojov k prírode, rastlinám, zvieratám. Rozmanitými aktivitami vzbudzovať záujem o svoje okolie a životnému prostrediu, a tým viesť detí a žiakov k hodnotám environmentálnej výchovy a realizovať aktivity s dôrazom na trvalo udržateľný rozvoj. Realizáciu projektu Chodníčkom do prírody sme začali výstavbou vyvýšených záhonov. Pri výstavbe spolupracovali zamestnanci školy i starší žiaci. Zamestnanci zhotovili drevenú konštrukciu z paliet a žiaci urobili vonkajší náter. Spoločne sme vyložili vnútorný priestor fóliou a postupne vystreli kartón, konáriky, zmes z kompostérov a nakoniec zasypali zeminou.

Ako ďalší sme usadili pocitový chodník so zábradlím v spolupráci so zamestnancami obce a obecného podniku. Pocitový chodník usadili do vykopaného a zaizolovaného priestoru. Všetkých šesť jednotlivých častí bolo postupne naplnených pieskom, riečnym kameňom, okrasnými okruhliakmi, mulčovacou kôrou, šiškami a drobnými konárikmi.

Postupne sme pridávali náučné panely opäť v spolupráci s naším zriaďovateľom Obcou Nová Bystrica a Obecným podnikom stavebno-poľnohospodárskej a lesnej výroby s.r.o. Nová Bystrica. Vyhĺbili a zabetónovali základy na usadenie panelov a postupne boli namontované nasledovné panely:

- Lekcia dendrológie (otáčajúca verzia),
- Koleso vedomostí – Svet lesných živočíchov (dve konštrukcie),
- Labyrint prírody – Kvetinové hodiny s lavičkami,
- Hmyzí domček,
- Lavičkostôl – Stromy.

Z vlastných zdrojov sme zakúpili a rozšírili náš envirochodník o ďalšie vzdelávacie tabule - Hlasy lesa (zvuková tabuľa s fotovoltaickým panelom a veternou miniturbínou) a ďalšie

dve týkajúce sa včiel – Poklady z úľa a Tajomstvá včiel. Vyhradili a označili sme priestor určený na rast a pozorovanie lúčnych kvetov (nekosená prírodná lúka). Posledným krokom bolo uloženie žulových nášľapných kameňov a ošetrovanie drevených panelov vonkajším ochranným náterom.

Po skončení týchto prác sme začali s realizáciou jednotlivých aktivít. Deti MŠ a žiaci v CVČ nazbierali kôru stromov, šišky, konáriky, kamienky a využívali pocitový chodník na zážitkové učenie a kreatívne spoznávanie prírodných materiálov. Na chodník vytvorený nášľapmi maľovali stopy zvierat. Rozvíjali si nielen zmyslové, ale aj telesné a relaxačné schopnosti.

Žiaci 1. stupňa odhaľovali Tajomstvá lesa – spoločenstvo rastlín a živočíchov, ktoré sú na sebe závislé. Na stanovišti Koleso vedomostí – svet lesných živočíchov – určovali a poznávali živočíchov formou kvízu a súťaže. Pochopili, ako sú jednotliví členovia lesného spoločenstva od seba závislí, ktoré zvieratá žijú v našich kysuckých lesoch, ktoré z nich už videli, čo by sa stalo, keby človek vyrúbal všetky stromy v lese, keby vyhynuli niektoré rastliny alebo živočíchy – potravinový reťazec. Lúčny koberec a prírodná lekáreň – cieľom bolo zdôrazniť význam bylín, ich zachovanie a rozmnožovanie.

Pri hmyzom domčeku žiaci najskôr vymenovali druhy hmyzu, ktoré poznajú z učebnice alebo sa s ním stretli vo svojom okolí. Potom tipovali, ktorý užitočný hmyz by sa v hmyzom domčeku mohol ubytovať a čím je pre ľudí a prírodu užitočný. Podľa materiálu, veľkosti a tvaru otvorov im priradzovali jednotlivé priečky. Pri určovaní využili učivo o živočíchoch spoločenstva lúk, kde je hlavným cieľom vysvetliť život živočíchov v lúčnom poraste. Využili informácie, ktoré si našli na internete, v prezentáciách a v encyklopédiách a dokázali vymenovať druhy hmyzu, ktoré sa vyskytujú v našom okolí, popísať vzhľad, pomenovať ich význam. Na záver sa zhodli na tom, že hmyz, ktorý sa ubytuje v našom hmyzom domčeku, bude mať dostatok potravy, nakoľko vedľa domčeka je vyhradená časť trávnik, ktorá sa nebude kosiť a je na nej množstvo druhov lúčnych kvetov – púpavy, fialky, sedmokrásy, margarétky, zvončeky... V blízkosti sú políčka vysadené ďalšími rôzne kvitnúcimi bylinkami a kvetmi. Vedľa domčeka na lúke je aj veľa ovocných stromčekov, ktoré poskytujú nektár a peľ na prilákanie opeľovačov.

Kreatívnou aktivitou bol prírodný fotorámik, pri ktorom žiaci netradičnou formou vnímali a obdivovali krásy živej aj neživej prírody. Jemnou motorikou spoznávali rôzne povrchy a uvedomovali si dôležitosť ochrany prírody.

Dotvárali časti obrázka prírodným materiálom z pocitového chodníka a jeho okolia. Vnímali pocity pri jednotlivých materiáloch hmatom aj zrakom. Pohyb v lese – cieľom bolo opísanie spôsobu života typických zástupcov lesného spoločenstva. Identifikovať časť tela, ktorá zabezpečuje živočíchom pohyb.

Na aktivitu využili koleso vedomostí – časť: Obyvatelia lesa. Žiaci vymenovali lesné živočíchy a vtáky. Pohybom svojich tiel znázorňovali, čím a ako sa živočíchy pohybujú. Žiaci rozprávali, ako pohyb živočíchov súvisí s prostredím, v ktorom žijú, a tak si prehľbovali svoj vzťah k prírode. Pomáhajme včelám – žiaci si zopakovali poznatky o včelách a ich živote. Prostredníctvom edukačnej tabule Včelárstvo získali užitočné informácie o živote a význame včiel. Oboznámili sa s príčinami ich hynutia v súčasnosti. Hľadali možnosti, ako znížiť počet uhynutých včiel. Prostredníctvom zážitkového učenia si prehľbovali svoj vzťah k prírode a ochrane životného prostredia.

Žiaci 2. stupňa využívali možnosti výučby v prírodnom prostredí nasledovne: Lúčny koberec a prírodná lekáreň – cieľom bolo zdôrazniť význam bylín, ich zachovanie a rozmnožovanie.

Po oboznámení sa s prácou s kvetinovými hodinami si vysvetlili využitie oboch strán stípa.

V ďalšej časti sa zamerali na neživé zložky prírody, a to najmä na svetlo a teplo. Motivačným rozhovorom si zopakovali predchádzajúce vedomosti (neživé zložky prostredia, význam slnečného svetla pre fotosyntézu – vznik živín, opelenie...). Zamerali sa na význam svetla a tepla pre otváranie kvetov a ich následné opelenie hmyzom, vetrom. Taktiež si poukázali na rozdielnosť v časoch otvárania a zatvárania kvetov počas dňa (celodenný prístup hmyzu k peľu a nektáru a súčasne opelenie). Pochopili, že toto všetko má význam pre následné oplodnenie a vytvorenie semien a novej rastliny.

Tréning zručnosti – na hodine NEJ bolo cieľom nájsť a osvojiť si slovnú zásobu stromov, kvetín a zvierat.

Úlohou žiakov bolo vyhľadať príslušné slovíčko – v našom prípade názvy stromov, kvetín a zvierat na jednotlivých paneloch v slovenskom jazyku v slovníkoch nemeckého jazyka alebo pomocou online prekladača na mobile a zapísať si novú slovnú zásobu do zošitov.

V Tajomstvách lesa žiaci spoznávali ihličnaté stromy pomocou konárikov a šišíek.

Prikladali šišky, prípadne vetvičky s ihličím k panelu dendrológie alebo k obrázkom na lavičkovom stole a snažili sa určiť, o ktorý ihličnatý strom ide, na základe postavenia

ihlíc na konáriku, dĺžky ihlíc, prípadne podľa tvaru a veľkosti šišíek.

Podobnou aktivitou ako pri ihličnatých stromoch bolo porovnávanie donesených listov, prípadne plodov listnatých stromov s panelom dendrológie a lavičkovým stolom a zisťovanie názvov jednotlivých listnatých stromov. Okrem zistenia názvu stromu jednotlivé skupiny žiakov mali za úlohu uviesť význam stromov pre iné organizmy a človeka.

Svet lesných živočíchov – cieľom bolo poznávanie živočíchov hravou formou pomocou kolesa vedomostí.

Každá skupina žiakov si pomocou kolesa vykrútila nejakého živočícha a celá skupina musela písomne zaznamenať základné informácie o danom živočíchovi – ako napr. jeho zaradenie, potravu, spôsob života, jeho zvláštnosti a podobne. Zistené informácie odprezentoval jeden žiak zo skupiny.

Lúčny koberec – žiaci rozlišovali kosenú a nekosenú lúku, vedeli popísať stavbu trávy a byliny, poznali byliny suchých a mokrych lúk.

Žiaci na vytýčenom úseku pozorovali rozdiel medzi nekosenou a kosenou lúkou. Snažili sa určiť jednotlivé byliny, ktoré tu našli. Pomáhali si aj obrázkami bylín a tráv, ktoré si priniesli. Na bylinách a trávach mohli pozorovať aj ich stavbu. Ich úlohou bolo pomenovať jednotlivé časti tela trávy (zväzkovitý koreň, stonka – steblo s kolienkami, listy s rovnobežnou žilnatinou, kvet – klas). Pri pozorovaní identifikovali aj prítomnosť určitých druhov hmyzu. Obrázky niektorých bylín žiaci objavili aj na kvetinových hodinách, kde našli aj ďalšie informácie o bylinách – napríklad, v ktorých mesiacoch kvitnú, kedy sa im otvárajú, prípadne zatvárajú kvety a čo to ovplyvňuje.

Centrum voľného času:

Životný cyklus rastlín (Záhradkársky krúžok) – cieľom bolo poznávanie životného cyklu rastlín.

Žiačky si najskôr pripravili pôdu pre samotnú výsadbu okrasných kvetov. Pomocou náradia si vyčistili, prehrabali a skyprili pôdu vo vyvýšených záhonoch. Povyberali kamene a burinu. Následne vytiahli z kvetináčov kvety určené na výsadbu a rovnomerne rozmiestnili po vyvýšenom záhone. Kvetý zasadili a upravili hlinu okolo nich. Žiačky si uvedomili, že predtým, ako dochádza k výsadbe takýchto rastlín, museli najskôr vykličiť zo semiačka. Je to záležitosť niekoľkých mesiacov a zároveň aj priebežná starostlivosť o takúto rastlinku.

Využitie alternatívnych zdrojov energie je súčasťou nášho projektu Chodníkom do prírody. Udržateľnosť projektu spočíva v alternatívnom využívaní zdrojov elektrickej energie. Interaktívny panel so svojimi prvkami využíva elektrickú energiu zo solárnej a veternej energie. Na streche tabule je solárny panel aj veterná vrtuľa, ktoré efektívne využívajú ponúkané zdroje. Inštalovanie panelu a jeho projekcia už v prvotnej fáze bola zameraná na nenáročnosť zdroja a využitie alternatívnych

možností, s dôrazom na nízke náklady. Umiestnenie panelov bolo navrhnuté na mieste s celodenným dostatočným slnečným svitom, ako aj miestom pre vhodné prúdenie vzduchu. Pre školu je to možnosť ušetriť energiu potrebnú na chod celej časti tabule využívané na vzdelávacie účely. Znižovaním prevádzkových nákladov škola prispieva k ochrane životného prostredia a týmto projektom podporuje udržateľnosť a energetickú efektívnosť. Zároveň takýmto spôsobom zveľaďujeme okolie školy a vytvárame príjemný krajinný priestor.

Udržateľnosť projektu vyplýva najmä z dlhodobého záujmu školy vytvárať pre deti miesto nových poznatkov i zážitkov, a preto budeme každoročne realizovať výsadbu nových kvetov a rastlín do vyvýšených záhonov a starostlivosť o ne. Po odkvitnutí rastlín budeme bio odpad ukladať do kompostérov a následne jeho obsah používať ako systém obnoviteľnosti prírodných zdrojov. Tento systém rešpektuje proces životného prostredia a umožňuje znovu používať a recyklovať odpad.

Realizáciou projektu naplníme vytýčené ciele, zrealizovali sme krásny envirochodník – Chodníčkom do prírody. Projekt bude mať významný environmentálny prínos nielen pre deti v ZŠ s MŠ Nová Bystrica, ale i rodičov detí a obyvateľov, ktorí navštívia toto miesto.

Dôraz v environmentálnej výchove bude založený na samostatnom skúmaní, ktoré žiaci realizujú sami prostredníctvom vlastnej skúsenosti. Praktická práca a zážitkové učenie hrá dôležitú rolu pre deti i žiakov, čo prispeje k rozvíjaniu ich psychickej odolnosti a schopnosti zvládať záťažové situácie. Realizovaním projektu Chodníčkom do prírody budeme viesť novú generáciu k aktívnemu občianstvu, aby si deti i žiaci uvedomili, že svojou činnosťou môžu mať výrazný vplyv na životné prostredie a budúcnosť, v ktorej budú žiť.

Mgr. Štefánia Chovancová

foto: Ing. Iveta Heltková, Ing. Jana Smržová

ILUSTRUJEM SVOJU OBLÚBENÚ KNIŽKU

Kysucká knižnica v Čadci usporiadala veľmi peknú výtvarnú súťaž s dlhoročnou tradíciou venovanej pamiatke akademického maliara Miroslava Cipára Ilustrujem svoju obľúbenú knižku. Do tejto súťaže bolo poslaných celkom 500 výtvarných prác.

Naša škola poslala 21 prác, zúčastnili sa žiaci od prvého až po deviaty ročník.

Štyri šiestacky boli pozvané na slávnostné vyhodnotenie a odmenené pekným diplomom a vecnou cenou. Ich práce sú vystavené v priestoroch Kysuckej knižnice.

Sú to: **Simonka Poniščjaková** a jej Harry Potter, **Nelka Kolenová** a jej Malý princ, **Barborka Džuponová** a jej Malý princ a **Tánička Kubaščiková** a jej Červená Čiapka.

Dievčatám srdečne blahoželáme.

Mgr. Jana Chovancová

PREDMETOVÉ OLYMPIÁDY

Počas prvých mesiacov nového roka prebehlo niekoľko predmetových olympiád, ktorých sa zúčastnili naši žiaci.

14.01.2025 sa uskutočnilo online **školské kolo Geografickej olympiády** v kategóriách E, F a G, z ktorého postúpili do okresného kola:

Kategória G – Martin Klieštik z 5. A.

Kategória E – Timea Chalupková z 9. A a Patrícia Kubinčanová z 8. A.

Kategória F – Barbora Džuponová a Júlia Tomčalová zo 6. A.

Dňa 29.01.2025 sa v CVČ Čadca uskutočnilo **okresné kolo Matematickej olympiády** pre kategórie Z5 a Z9. Našu školu reprezentovali 2 žiaci: **Martin Klieštik** - 5. A a **Timea Chalupková** - 9. A. Martin Klieštik získal 6 bodov a obsadil 6.-7. miesto vo svojej kategórii. **Timea Chalupková** získala krásnych 23 bodov a obsadila **1. miesto v okrese**, stala sa úspešnou riešiteľkou a postúpila do krajského kola.

03.02.2025 sa uskutočnilo na gymnáziu v Žiline **krajské kolo Olympiády** zo SJL. Postúpila doň žiačka našej školy, víťazka okresu Čadca, **Timea Chalupková**. Vo veľkej konkurencii sa stala úspešnou riešiteľkou krajského kola a umiestnila sa na 4. mieste.

11.02.2025 sa uskutočnilo **okresné kolo Biologickej olympiády** v kategórii C, ktoré prebiehalo v Čadci. Školu reprezentovali žiaci 8. A - Juraj Svitek a Matej Šadibol. Matej po získaní 62,5 bodov skončil na 4. mieste. Avšak Juraj Svitek získal 72,5 bodov, ktoré mu zaistili postup do krajského kola.

Ešte v novembri prebehla **ekonomická olympiáda**, ktorej výsledky sú nasledovné: naša škola sa umiestnila na 12. mieste v celoslovenskom kole a na 2. mieste v rámci Žilinského kraja.

Patrí medzi TOP 30 najúspešnejších škôl na Slovensku a medzi TOP 10 najúspešnejších škôl v Žilinskom kraji.

Ing. Iveta Heltková

PREDNES POÉZIE A PRÓZY HVIEZDOSLAVOV KUBÍN

OBVODNÉ KOLO V KRÁSNE NAD KYSUCOU

Dňa 17.02.2025 sa v Kultúrnom dome v Krásne nad Kysucou uskutočnilo obvodné kolo celoslovenskej súťaže v umeleckom prednese poézie a prózy - Hviezdoslavov Kubín. Umelecký prednes je prostriedkom na vyjadrenie pocitov, postojov, názorov a záujmov na základe zvolených literárnych textov a vlastného rečového prejavu. Stretli sa tu žiaci z rôznych škôl, aby predviedli svoje umelecké schopnosti a lásku k literatúre.

Našu školu reprezentovali žiaci 4. ročníka Michal Mačejko a Matúš Chalupka, žiačka 8. ročníka Alexandra Halvoníková a 9. ročníka Barbora Šteiningarová. Srdečne blahoželáme a prajeme veľa úspechov a najmä radosti z umeleckého slova. Ďakujeme im za reprezentáciu školy, ich úsilie, odhodlanie a umelecké výkony.

Kategória poézia: Michal Mačejko - 3. miesto

Kategória próza: Barbora Šteiningarová - 3. miesto

Mgr. Júlia Čiernavová

PREDNES POÉZIE A PRÓZY HVIEZDOSLAVOV KUBÍN – ŠKOLSKÉ KOLO, 2. STUPEŇ

Dňa 20. 1. 2025 sa uskutočnilo školské kolo prednesu poézie a prózy, do ktorého postúpilo 17 najlepších recitátorov z druhej a tretej kategórie.

II. kategória, poézia: 1. miesto: neudelené, 2. miesto: Martin Romanik, 6. A, 3. miesto: Vanesa Grigová, 5. A

Próza: 1. miesto: neudelené, 2. miesto: Soňa Masnicová, 6. A, 3. miesto: Peter Heltko, 5. A

III. kategória, poézia: 1. miesto: Alexandra Halvoníková, 8. A, 2. miesto: Patrícia Kubinčanová, 8. A, 3. miesto: Katarína Šteiningarová, 8. A

Próza: 1. miesto: Barbora Šteiningarová, 9. A, 2. miesto: Šimon Masnica, 7. A, 3. miesto: neudelené

Mgr. Adela Piteková

PREDNES POÉZIE A PRÓZY HVIEZDOSLAVOV KUBÍN – ŠKOLSKÉ KOLO, 1. STUPEŇ

24. januára 2025 sa pre prvý stupeň ZŠ (2. – 4. ročník) konal prednes, kde si deti ukázali svoje recitačné schopnosti. Hodnotili ich triedne pani učiteľky (Mgr. Katarína Piteková, Mgr. Júlia Lompartová, Mgr. Eva Joneková, Mgr. Ľubomíra Škorvagová), pričom najlepších ocenili peknými knihami.

1. kategória, poézia: 1. miesto: Michal Mačejko, IV. B, 2. miesto: Valentína Kolenová, IV. B, 3. miesto: Alexandra Čiernavová, II. A

Próza: 1. miesto: Matúš Chalupka, IV. A, 2. miesto: Sofia Držiaková, IV. A

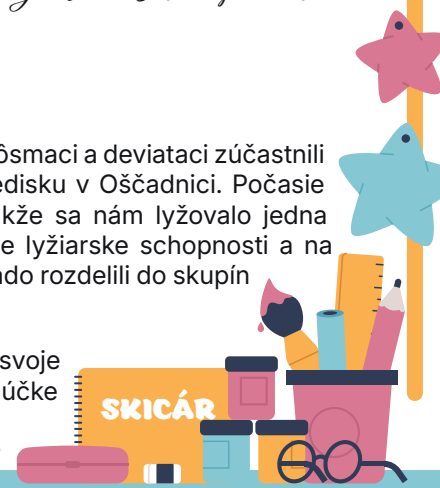
Najlepší prváčikovia, ktorí sa zúčastnili špeciálneho kola pod názvom „Najlepší prvák“ s triednou Mgr. Renátou Hoferovou, boli ocenení knihou: 1. miesto: Matej Lompart, 2. miesto: Karolína Vojteková, 3. miesto: Lenka Plazáková

Mgr. Júlia Lompartová

LYŽIARSKY VÝCVIK

V dňoch 17. – 21. februára 2025 sme sa ôsmaci a deviataci zúčastnili lyžiarskeho výcviku v lyžiarskom stredisku v Oščadnici. Počasie nám počas celého výcviku prialo, takže sa nám lyžovalo jedna radosť. Prvý deň sme si skúšali svoje lyžiarske schopnosti a na konci dňa nás naši inštruktori Igor a Rado rozdelili do skupín na lyžiarov a nelyžiarov.

Počas ďalších štyroch dní sme zlepšovali svoje lyžiarske schopnosti, najprv na somárskej lúčke

a v stredu sme už všetci úspešne zjazdili Dedovku. Naši lyžiari a tí odvážnejší z nelyžiarov si vo štvrtok trúfli zdolať Margušku. V piatok si pre nás naši inštruktori pripravili súťaž, ktorá spočívala v presnosti. Každý musel urobiť slalom okolo lyžiarskych palíc. Na konci piatkového dňa nám slávnostne odovzdali diplomy. Každý deň sme mali výborné obedy, takže sme mali plno energie na ďalšiu lyžovačku.

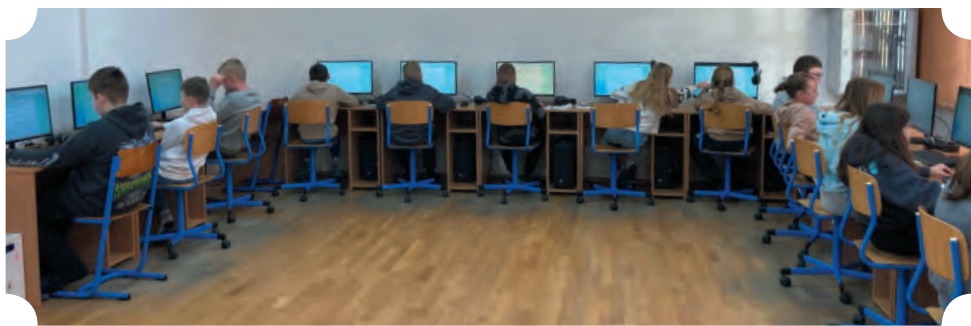
Chceli by sme sa v mene všetkých ôsmakov a deviatakov poďakovať pani učiteľke Ľubke Slučiakovej, pani učiteľke Slávke Budošovej a pani učiteľke Ivetke Heltkovej, že s nami absolvovali tento výcvik, na ktorý budeme dlho s láskou spomínať. Ďalej by sme sa chceli poďakovať pánovi Jankovi Chmurčiakovi za to, že nás každý deň vozil do Ošadníc.

Síce sme každý deň chodili ubolení, ale spomienky na tento týždeň nám ostatnú navždy živo v myslí, a preto by sme Vám chceli vysloviť veľké ĎAKUJEME!

*Barbora a Katarína
Steiningerovi, 8., 9. A trieda*

DITEU VÝSKUM

Naša škola bola Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR vybraná spomedzi 50 základných škôl na Slovensku ako výskumná vzorka k projektu DiTEdu s názvom: "Dopady Národného Projektu DiTEdu".

Do tohto výskumu sme zapojili triedu 6. A, pretože tento výskum sa bude opakovať o 3 roky, kedy už budú v 9. ročníku, aby na tejto vzorke žiakov porovnali, ako pokročili vo vedomostiach týkajúcich sa digitalizácie všeobecne. Tento výskum pozostáva zo spracovania 3 testov, ktoré sú zamerané na bádateľské schopnosti, informatické myslenie a digitálne zručnosti. 17. februára sme zrealizovali prvé dva testy po 45 minút (zamerané na informatické a bádateľské schopnosti).

Posledný test bude zameraný na digitálne zručnosti, ten sa bude realizovať v rámci IT Fitness Testu až koncom marca.

Chcem týmto poďakovať ako žiakom, tak aj rodičom za ich súčinnosť pri testovaní ich detí. Výsledky týchto testov budú prezentované v rámci Európy ako celok za Slovensko, nikde nebude figurovať konkrétna škola či meno žiaka.

Ing. Iveta Heltková

SLÁVIK SLOVENSKA

Dňa 24. februára 2025 sa uskutočnilo školské kolo spevackej súťaže Slávik Slovenska.

V speve ľudovej piesne súťažilo devätnásť žiakov v dvoch kategóriách. Prvú kategóriu tvorili žiaci 1., 2. a 3. ročníka, druhú žiaci 4., 5. a 6. ročníka. Žiaci z vyšších ročníkov sa súťaže nezúčastnili. Súťažiaci z prvej triedy boli Marek Belák, Liliana Miháliková, Karin Džurná a Matej Lompart. Druhákovi reprezentovali Alexandra Čiernavová, Anna Kuricová, Viktória Fulierová a Klára Poniščjaková. Z tretíakov prišli zaspievať Matúš Kováč, Laura Petreková a Barbora Tomčalová. Jazmína Kováčová, Júlia Šteiningerová, Matej Šteininger, Valentína Kolenová a Andrej Lompart boli súťažiaci z triedy IV. B, Viktória Grigová, Vanesa Grigová a Marek Masnica boli súťažiaci z V. A. Bolo krásnym zážitkom počúvať všetky deti, ktoré spievali. Každé z nich má svoj jedinečný krásny prejav a preto bolo aj dosť náročné objektívne zhodnotiť a oceniť všetky talenty. Nakoniec porota, ktorú tvorili Mgr. Štefánia Chovancová, Mgr. Júlia Lompartová, Mgr. Dobroslava Dolinajcová a Bc. Kamila Kubjatková, rozhodla nasledovne:

PRVÁ KATEGÓRIA:

- 3. miesto: Matej Lompart I.A
- 2. miesto: Laura Petreková III.A
- 1. miesto: Barbora Tomčalová III.A

DRUHÁ KATEGÓRIA:

- 3. miesto: Matej Šteininger IV.B
- 2. miesto: Viktória Grigová V.A
- 1. miesto: Vanesa Grigová V.A

Žiačky, ktoré sa umiestnili na prvých miestach, budú reprezentovať našu školu na okresnom kole súťaže Slávik Slovenska v Čadci. Všetkým zúčastneným ďakujeme za účasť, víťazom srdečne blahoželáme.

Mgr. Dobroslava Dolinajcová

ZÁKLADNÁ ŠKOLA VYCHYLOVKA

BESEDA S PÁNOM POĽOVNÍKOM

V piatok 17.01.2025 sme mali v MŠ príjemné stretnutie s pánom poľovníkom Michalom Riečičiarom, ktorý deťom pútavo porozprával o starostlivosti a prikrmovaní lesnej zveri počas zimného obdobia, za čo mu ďakujeme.

POŽEHNANIE ŠKOLY

Pán farár, Mgr. Pavol Herud, dňa 22.01.2025 posvätil priestory školy, aby sme tu spolu žili aj v novom roku 2025 v duchu kresťanstva, v láske a porozumení.

KARNEVAL V MŠ

Ako každý rok tak aj v stredu 19.02.2025 sme si v MŠ pripomenuli fašiangové obdobie v podobe karnevalu. Na začiatku deti predstavili svoje masky zvierat, hrdinov, rozprávkových bytostí a povolání. Navštívili nás aj Mickey a Minnie, s ktorými deti rozprúdili poriadnu zábavu plnú smiechu a radosti. Spoločne si zatancovali, zaspievali, zasúťažili. Každá maska bola odmenená pamätnou medailou. Takto veselo sme prežili karnevalové dopoludnie a už teraz sa tešíme na fašiangy o rok.

Mgr. Lucia Čádrová

ZÁLOŽKA DO KNIHY SPÁJA ŠKOLY

Tento rok sme sa opäť zapojili už do 15. ročníka česko-slovenského projektu Záložka do knihy spája školy: **Od mravca po veľrybu – inšpirujúci svet zvierat**. Cieľom projektu bolo nadviazanie kontaktov medzi českými a slovenskými školami ako i celková podpora čítania. Pred samotnou výrobou záložiek sa

mladší žiaci venovali čítaniu rozprávkových kníh a bájak so zvieracími hrdinami a recitovaniu obľúbených básničiek o zvieratkách. Inšpirovali sa najčastejšie týmito knihami: Ako dedko ťahal repku, Sedem kozliatok, O parádnici lienke, Tri prasiatka, Krtko, Macko Pú, Rozprávky o psíčkovi a mačičke, Kocúr v čižmách, Včielka Mája, Hľadá sa Nemo, Zvieratka z farmy... Starší žiaci hľadali motiváciu v rôznych encyklopédiách a v knihách, v ktorých vystupovali zvieratá ako hlavní hrdinovia alebo ako priatelia hlavných hrdinov. Záložky vyrábali s radosťou a nadšením, podľa svojich schopností, zručností, možností a primerane k svojmu veku. Zhotovovali ich v rozmanitých tvaroch a s využitím rôznych techník. Následne ich zalaminovali a odoslali novým priateľom. Na mape si vyhľadali danú obec, kam ich záložky poputujú. Pozreli si aktivitu žiakov na ich školskej stránke. Okrem záložiek sme poslali aj darčeky. Doplnujúcim programom výroby záložiek boli i rôzne kreatívne, pozoruhodné a zábavné čitateľské aktivity, napr. spoločné ranné čítanie kníh, rolové a maľované čítanie, literárne kvízy, hodiny hlasného čítania, dramatizácie básničiek a rozprávok, tvorba pracovných listov, leporel a básní, kreslenie ilustrácií.

Do projektu sa prihlásilo 1 096 škôl s celkovým počtom 126 758 žiakov, sme radi, že sme mohli byť medzi nimi a získali nových kamarátov zo ZŠ s MŠ Dolné Zelenice.

*Mgr. Katarína
Kuricová*

DIVADELNÉ PREDSTAVENIE

„Hey people!“ je názov divadelného predstavenia, ktorého sa zúčastnili žiaci 2. stupňa Základnej školy vo Vychylovke 20. januára 2025. Predstavenie sa uskutočnilo v Dome kultúry v Čadci a prebiehalo v anglickom jazyku. Žiaci mali možnosť vypočuť si známe anglické frázy a vety, ktoré sa učia na hodinách anglického jazyka a precvičiť si tak počúvanie s porozumením. Inscenácia bola inšpirovaná dielom Karla Čapka, ktorého témy rasizmu, kolonializmu, ekologickej etiky či mravných hodnôt sú aj dnes aktuálnymi témami v našej spoločnosti.

Divadelné predstavenie ukázalo originálny humor, ktorý sa ukrýva v sci-fi príbehu o mlokoch, ktoré nadobudnú rovnaký intelekt ako ľudia. Príbeh ponúka hlbší pohľad do témy zodpovednosti jedinca a jeho schopnosť ovplyvniť tok dejín svojimi rozhodnutiami, správnym či nesprávnym smerom, ako aj tému pasivity, ktorá môže viesť k stagnácii a absencii zmien. Mladí diváci sú nepriamo vyzvaní k zamysleniu sa nad vlastnou úlohou v spoločnosti a vplyvu ich konania na svet okolo nich.

Spojenie anglického jazyka s pútavým príbehom umožnilo žiakom posilniť ich jazykové schopnosti a prepojiť ich s umeleckým zážitkom.

Mgr. Alena Kulasová

Závin s kapustou

V Hlásniku sme už varili polievky, piekli osúchy aj zemiakové placky, využili rôzne domáce suroviny, ktoré si vieme vypestovať. Teraz prichádza na rad pečenie a to závin s kyslou kapustou. Závin makový, orechový, ale aj jablkový som poznala. Ale závin s kyslou kapustou, to som jedla, až keď som prišla na Kysuce. Pritom je úplne prirodzené, že tu boli v zime hlavnými potravinami mlieko, maslo, mäsko z prasiatka a samozrejme kyslá kapusta. Tak prečo nie kapusta aj do pečeného závinu.

Prvýkrát som len ochutnala, mala som celkom obavy, no stačilo jedno sústo a boli z toho aj štyri kúsky. Tí starší, ale hodne starší, to iste poznáte. Pre mladých to bude asi čosi nové.

POTREBUJEME:

- kvások: asi 400 ml mlieka, kocka kvasníc, 3-4 lyžice cukru,
- asi 400 g hrubej múky a 400 g hladkej múky (voľakedy bolo málo polohrubej múky, tak gazdinky miešali hrubú múku s hladkou, vy môžete dať len polohrubú),
- 2 vajička do cesta (jedno celé a jedno len žltok),
- cca pol deci roztopeného masla (môžeme aj trochu viac),
- trochu soli.

NA PLNKU POTREBUJEME:

- kyslú kapustu,
- cibuľku,
- trochu cukru,
- masť,
- prerastená slaninka.

POSTUP:

1. Pripravíme si kvások, do teplého mlieka dáme kvasnice, cukor a počkáme, kým nám kvasnice „vybehnú“. Do misky pridáme múku, trochu soli, vajička, kvások a maslo. Vypracujeme cesto, prikryjeme a necháme kysnúť.
2. Urobíme si plnku – cibuľku nakrájame nadrobno, tuk rozohrejeme a opražíme ju do sklovita. Kapustu umyjeme, aby nebola veľmi kyslá. Nakrájame ju na menšie kúsky, dáme k cibuľke a dusíme. Pre lepšiu chuť dáme trochu cukru podľa chuti. Môžeme rozpražiť aj slaninku, to je hlavne pre tých, ktorí bez mäska nemôžu mať nič.
3. Keď máme cesto vykysnuté, rozdelíme ho na 4 bochníky a rozvaľkáme tak na hrúbku 3-4 mm, potrieme trochu rozpusteným maslom a rozložíme udusenú kapustu. Opatrne stočíme do závinu, dáme na vymastený plech – dnes môžeme dať papier na pečenie – a potrieme ešte žĺtkom. Takto si pripravíme 4 záviný a necháme ešte podkysnúť asi 20 minút.

Moja svokra vždy vravela, že cesto oddychuje. Potom už len šup do trúby a zhruba 30 – 40 minút piecť asi na 180 stupňov. Gazdinky už vedia, ako im trúba pečie. Keď má závin peknú farbu a po pichnutí špáradlom sa nelepí, hotovo. Ja ešte po vybratí každé kysnuté cesto potriem maslom. Je potom vláčnejšie.

4. No poznáte? Ak áno viete, že je to fajn. Kto nepozná, skúste a možno si ho obľúbite. Dobrú chuť!

Mgr. Elena Jančulová

KOĽKO LÁSKY SA ZMESTÍ DO KRABICE OD TOPÁŇOK

Vianoce sú časom pokoja a rodinnej pohody. No, čo ak už niekto tu svoju rodinu nemá?

Práve pre tých je určená zbierka s názvom „**Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok**“, ktorú organizuje združenie Koľko Lásky o.z. a samozrejme okrem iných aj dobrovoľníci z tejto organizácie. Projekt funguje už 7 rokov a rok, čo rok zdokonaľuje svoju zbierku. Okrem širokej verejnosti a dobrovoľníkov zo združenia sa do výziev zapájajú aj školské zariadenia a firemní partneri, ktorí spolu prinášajú seniorom nielen darčeky, ale aj dôstojnosť, spomienky a pocit, že nie sú zabudnutí.

Okrem tejto zbierky beží na jar výzva „Láska kvitne v každom veku“, pričom počas roka rozdájú dobrovoľníci do rôznych domovov „Terapeutické bábičky pre láskyplné spomienky“. V najnovšom projekte „Láska v každom dotyku“, prinieslo združenie na trh ergoterapeutické pomôcky na rozvoj jemnej motoriky...

Takže nie je to len o „krabíčkách“ na Vianoce.

Informácie týkajúce sa tohtoročnej Vianočnej vzbiery:

Každá krabica zapísaná do tohto projektu, dokazuje podporu vás ľudí, ktorí nám dobrovoľníkom veríte a odovzdávate svoje krabíčky do našich rúk. Verte, že nikto nechce "kutrať" vo vašich krabíčkách bezdôvodne. Často však obsahujú nevhodné veci, ktoré by skutočne mohli obdarovaného zarmútiť, čo by asi nikto nechcel. Preto je potrebná kontrola krabíčky. Tie, ktoré prejdú touto kontrolou, sú označené nálepkou a odovzdané do zariadení. Zjednodušuje to totiž aj prácu v zariadeniach, nakoľko pracovníčky nemusia krabíčky už pozerieť, ba dokonca na nálepke majú označenie, či je krabica určená žene alebo mužovi.

Aj touto cestou sa chcem ešte raz veľmi pekne poďakovať, vám všetkým, ktorí ste sa do tejto zbierky zapojili a vyzbierali tak krásnych **118 kusov krabíčiek**. Aj vy ste tým prispeli k ohromujúcemu finálnemu číslu 68 105 kusov.

Prvých **50 kusov krabíčiek** sme dňa 13. decembra spolu so žiačkami a škôlkarmi zo ZŠ s MŠ Nová Bystrica – Vychylovka/Nailou Balačinovou, Svetlankou Čierňavovou, Alexom Noelom Dubanom, Jozefom Balačinom a Dorotkou Harandzovou/odovzdali práve v **ZPS Harmónia** v Zborove nad Bystricou.

Práve deti svojou prítomnosťou sprijemili toto odovzdávanie krabíčiek. Pre starých si pripravili krátky program a následne im rozдали darčeky. My, dospelí, sme mali radosť, že to robia s takým potešením. Dokonca ani my sme neodišli naprázdno a od uja Petra Zdenka sme dostali krásnu ručnú prácu, nad ktorou sme až híkali, že môže niekto také krásne veci vyrobiť.

Po odovzdaní krabíčiek pri stromčeku naše detičky navštívili aj ležiacich starých, ktorým zarecitovali aj básničky.

Učme deti úcte k starším, veďme ich k ľudskosti... A učme to viac aj sami seba. "Ako sa ty k ľuďom máš, tak sa ľudia k tebe majú."

Áno, už teraz viem, o čom kolegyne hovorili, keď mňa a aj ďalšie dobrovoľníčky nabádali slovami: „Choďte a buďte prítomné na odovzdávaní, to je odmena pre vás, za vašu prácu.“ A skutočne, pre mňa to bola veľká odmena. 😊

Zvyšných **68 kusov krabíčiek** bolo presunutých do **CSS Horelica**, kde sme ich s kolegyňou Lenkou, ktorá bola pridelená k tomuto zariadeniu, odovzdali dňa 17. decembra na vrátnicu vo večerných hodinách. Verím, že ich tiež rovnako potešili a vyčarovali nie jeden úsmev.

Týmto sa chcem samozrejme zároveň poďakovať aj tým, ktorí vytvorili pre tento účel príležitostné zberné miesta pre tento rok, a to konkrétne: Kvetinárstvo Janka Huláková, Bystrický šenk, Pizzeria Nitalo a taktiež aj ZŠ s MŠ Nová Bystrica – Vychylovka. S poďakovaním nesmiem zabudnúť ani na svojich pomocníkov pri práci a tiež na žiakov z oboch škôl v Novej Bystrici, ktorí vytvorili prekrásne kresby a výrobky pre starých. Maminkám ďakujem, že pustili detičky s nami na odovzdávanie a v neposlednom rade patrí vďaka pani riaditeľke Kristínke Králikovej za poskytnutie priestoru, obetavosť a fakt veľkú pomoc a prípravu.

Vedieť, že sa má človek na koho obrátiť, je veľká vzácnosť. 😊

Myslím, že zbierka dopadla na výbornú a už teraz sa teším na ďalší rok.

Natália Balačinová

ZEMNÉ PRÁCE

VÝKOPOVÉ PRÁCE NA KĹČ

- inžinierske siete
- KANALIZÁCIE
- prípojky
- základy
- drenáže
- bazény
- žumpy

ZAMERIAVANIE
LASEROVÝM
NIVELAKOM

ŠMYKOVÝ NAKLADAČ UNC
ZBÍJANIE

ČELNÝ NAKLADAČ

PALETOVÝ PRESUN VŔTANIE

AUTODOPRAVA

PREPRAVA SYPKÝCH MATERIÁLOV
HÁKOVÝ NOSIČ

PRISTAVENIE KONTAJNEROV

CENOVÉ PONUKY, ODBORNÉ PORADENSTVO
info: vladimir.sk@centrum.sk, 0908 94 64 34

PÁSOVÉ MINIBÁGRE

BYSTRICKÝ ŠENK

- STARÁ BYSTRICA

PONUKA SLUŽIEB

Minútky:

- Pečené kolená
- Pečené rebrá
- Pikantné krídlinky
- Kuracie stripsy
- Vyprážaný syr
- Fľaňky
- Halušky
- Burger
- Pizza

Zorganizujeme akúkoľvek
vašu oslavu:

- Catering
- Narodeniny
- Krstiny
- Firemné akcie
- Pracovné podujatia
- Kary
- Svadby

Aj ROZVOZ!!!

Naše služby ponúkame aj u Vás v sálach kultúrnych domov

Pre bližšie informácie nás neváhajte kontaktovať:

☎ 0910 165 227

f Bystrický šenk

📸 bystrickysenk_starabystrica

HOSTINEC U JELEŇA

- NOVA BYSTRICA

PONUKA SLUŽIEB

Denne menu:

- 6,50€
- Výber denných jedál³

Zorganizujeme akúkoľvek
vašu oslavu:

- Catering
- Narodeniny
- Krstiny
- Firemné akcie
- Pracovné podujatia
- Kary
- Svadby

Naše služby ponúkame aj u Vás v sálach kultúrnych domov

Pre bližšie informácie nás neváhajte kontaktovať:

☎ 0911 805 132

f Hostinec u Jeleňa

📸 hostinec_jelen

INZERCIA

Klietky pre chov prepelíc, odchovne na kuriatka a prepelice, výstavné klietky, pasce na lišky, klietky pre králiky, mlynčeky na mäso, plničky klobás a jaterníc, domové čísla, doplnky do kuchyne, výhrevné deky, poštové schránky, akumulátorové sety, skrutkovače, píly, brúsky, elektrické a plynové ohrievače, rezače dlažby, kľúče a sady kľúčov, toolboxy, puzdrá, brašne a opasky, a iné ...
viac na www.123nakup.eu

Čistíme, revitalizujeme a impregnujeme pre vás

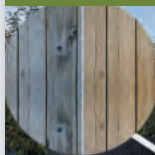
FASÁDY

STRECHY

TERASU

DLAŽBU

GRAFFITI

www.isokor.sk 0949 866 562